

መለከቶችን ንፉ!

ራእይ 8 - 9

አሁን የማኅተም ፍርዶች የተፈጸሙ ሲሆን፤ የመለከት ፍርዶች ይጀምራሉ። እነዚህም የመለከት ፍርዶች በባቢሎን ውድመትና በክርስቶስ ወደ ምድር መመለስ በሚያበቁ፤ የጽዋ ፍርዶች ይተካሉ። ከማኅተሞች ወደ መለከቶች ከዚያም ወደ ጽዋዎች በምንሄድበት ጊዜ፤ ፍርዶቹ እየከፉ እንደሚሄዱ ልብ በል። እንዲሁም፤ ቀጥሎ የተመለከተው አጭር ማጠቃለያ እንደሚያሳየው የመለከትና የጽዋ ፍርዶች በተመሳሳይ ጉዳዮች ላይ ያተኩራሉ፡-

መለከቶች	የፍርዱ ተጠቂ	ጽዋዎች
1. 8:1-7	ምድር	16:1-2
2. 8:8-9	ባሕር	16:3
3. 8:10-11	ወንዞች	16:4-7
4. 8:12-13	ሰማያት	16:8-9
5. 9:1-2	የሰዎች መሠቃየት	16:10-11
6. 9:13-21	ሠራዊት (የጦር)	16:12-16
7. 11:15-19	የተቆጡ ሕዝቦች	16:17-21

የመለከት ፍርዶች በመጀመሪያው የመከራ አጋማሽ የሚደርሱ ሲሆን፤ የጽዋ ፍርዶች ደግሞ በመጨረሻው አጋማሽ ላይ ይታያሉ፤ እነዚህም «የእግዚአብሔር ቁጣ» በመባል ይታወቃሉ (ራእይ 14:10፤ 15:7)። የመለከት ፍርዶች እግዚአብሔር በግብፅ ምድር ላይ ካወረዳቸው መቅሰፍቶች ጋር ይመሳሰላሉ። ታዲያ እንደ ፈርዖን ሁሉ «አገለግለው ዘንድ እግዚአብሔር ማነው?» ለሚል የዓለም ሕዝብ፤ ይህ መቅሰፍት ይበዛበት ይሆን!

የሰባተኛው ማኅተም መከፈትና የስድስተኛው መለከት መነፋት፤ ሦስት ከፍተኛ ውጤቶችን አስከትለዋል።

ዝግጅት (ራእይ 8: 1-6)

ይህ ዝግጅት ሁለት ነገሮችን ያካተተ ነው፡ ዝምታ (8: 1) እና ልመናን (8: 2-6)።

የሰማይ ሠራዊት ጥቂት ቀደም ብለው በከፍተኛ የምስጋና ድምፅ እግዚአብሔርንና በጉን አምልከው ነበር (7: 10-12)። ይሁንና በጉሰባተኛውን ማኅተም በከፈተ ጊዜ፥ በሰማይ ለግማሽ ሰዓት ያህል ጸጥታ ሰፈነ። ዮሐንስ የጸጥታውን ምክንያት ባይነግረንም፥ ለምክንያቱ በርካታ አማራጮች ሊኖሩ ይችላሉ። በዚህ ጊዜ መጽሐፉ ሙሉ ለሙሉ ስለተከፈተና ምናልባትም ገጾቹ ስለተገለጡ፥ የሰማይ አካላት ሁሉ የከበረው የእግዚአብሔር ዕቅድ ሲገለጥ ለማየት ይችሉ ነበር። ምናልባትም የሰማይ ሠራዊት በተመለከቱት ነገር በመገረም ተውጠው ይሆናል።

የእግዚአብሔር ብርቱ ፍርዶች በምድር ላይ ሊወርዱ ስለተቃረቡ፥ በመሠረቱ ይህ ጸጥታ «ከማዕበሉ በፊት የሚሰፍነው ጸጥታ» መሆን አለበት። «የእግዚአብሔር ቀን ቀርቦአልና ... በጌታ በእግዚአብሔር ፊት ዝም በሉ» (ሶፎ. 1: 7፤ ከቁጥር 14 - 18፥ በተለይም በቁጥር 16 ላይ «የመለከት ... ጩኸት ቀን» የሚለውን ልብ ብለህ ተመልከት)። «እግዚአብሔር ከተቀደሰ ማደሪያው ነቅቶአልና ሥጋ ለባሽ ሁሉ ሆይ፥ በፊቱ ዝም በል» (ዘካ. 2: 13)። «እግዚአብሔር ግን በተቀደሰ መቅደሱ አለ ምድርም ሁሉ በፊቱ ዝም ትበል» (ዕንባ. 2: 20)።

በዚህ የዝምታ ወቅት፥ ሰባት መላእክት ለዮሐንስ ጠቃሚ መልእክት የሚያስተላልፉትን መለኮቶች ተቀበሉ። ዮሐንስ አይሁዳዊ እንደ መሆኑ፥ በእስራኤል ብሔራዊ ሕይወት ውስጥ የመለኮቶችን ጠቀሜታ ያውቅ ነበር። በዘኁልቀ. 10 መሠረት፥ መለኮቶች ሦስት አስፈላጊ አገልግሎቶች ነበሯቸው - ሰዎችን ማሰባሰብ (ቁ. 1-8)፥ ጦርነት እንደተነሣ ማወጅ (ቁ. 9)፥ ልዩ ቀናትን ማስታወቅ (ቁ. 10)። መለከት በሲና ተራራ ላይ ሕግ ሲሰጥ (ዘዳ. 19: 16-19) እና እንደዚሁም አንድ ንጉሥ በተቀባና ዙፋን ላይ በወጣ ጊዜ ሁሉ ተነፍቷል (1ኛ ነገሥት 1: 34፥ 39)። በመሠረቱ፥ ከብሉይ ኪዳን ጋር ቅርበት ያለው ማንኛውም ሰው በኢያሪኮ መፈራረስ ወቅት መለኮቶች እንደተነፉ ያውቃል (ኢያሱ 6: 13-16)።

የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ድምፅ ለዮሐንስ እንደ መለከት አስተጋባ (ራእይ 1:10)። የመለከት ድምፅ ዮሐንስን ወደ ሰማይ የመራው ሲሆን (4:1)፥ አንዳንዶች ይህንን በ1ኛ ተሰሎንቄ 4:13-18 ለቤተ ክርስቲያን ከተሰጠው የንጥቀት የተስፋ ቃል ጋር ያዛምዱታል። ሰባቱ የመለከት ድምፆች ጦርነት መታወጁን ከማብሰራቸውም በላይ፥ የተቀባው የእግዚአብሔር ንጉሥ በክብር ዙፋን ላይ እንደተቀመጠና በጠላቶቹ ላይ ሊፈርድ እንደደረሰ የሚገልጹ ናቸው (መዝ. 2:1-5)። የመለከት ድምፆች ኢያሪኮን እንዳፈራረሱ ሁሉ፥ በመጨረሻውም ቀን ባቢሎንን ድል ያደርጓታል።

ከአስገራሚው ዝምታ በመቀጠል፥ በሰማይ ከሚገኘው ወርቃማ መሠዊያ አጠገብ ቆሞ የነበረው መልአክ አንዳንድ ተግባራትን ሲያከናውን እናያለን (ራእይ 9:13፤ 14:18፤ 16:7 አንብብ)። በመገናኛው ድንኳንና በመቅደሱ ውስጥ፥ ወርቃማው መሠዊያ ከመጋረጃው የሚቆምና ዕጣንን ለመሠዋት የሚያገለግል ነበር (ዘዳ. 30:1-10)። መልአኩ እርሱና ባለቤቱ ኤልሳቤጥ ልጅ እንደሚወልዱ በተናገረበት ወቅት ዘካርያስ የሚፈጽመው ተግባር ይህንኑ ነበር (ሉቃ. 1 ከቁጥር 5 ጀምሮ)። በዚህ መሠዊያ ላይ የሚታጠነው ዕጣን ወደ እግዚአብሔር ዘንድ የሚያርግ ጸሎት መግለጫ ነበር [መዝ. (141):2]።

በ8:4 ላይ የምናነበው «የቅዱሳን ጸሎት» ወደ «ቅድስና» የደረሱና በሰማይ የሚገኙ ልዩ ቡድኖች የሚያቀርቡት ጸሎት አይደለም። በመጀመሪያ ደረጃ፥ የእግዚአብሔር ልጆች «ሁሉ» በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ለእግዚአብሔር የተለዩ ቅዱሳን ናቸው (2ኛ ቆሮ. 1:1፤ 9:1፥ 12፤ 13:13)። እንዲሁም፥ በሰማይ የሚገኙ ሰዎች በምድር ላይ ለሚኖሩ አማኞች እንደሚጸልዩ፥ ወይም ጸሎታችንን በእነርሱ አማካኝነት ወደ እግዚአብሔር ማቅረብ እንደምንችል የሚያሳይ ግልጽ አሳብ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አናገኝም። ይህ ተግባር በተለይ የሚገባው ለበጉ ስለሆነ፥ በወልድ አማካኝነት ጸሎታችንን ለአብ እናቀርባለን (ራእይ 5:3)። ለዘመናት የእግዚአብሔር ሕዝቦች፥ «መንግሥትህ ትምጣ፥ ፈቃድህ ይፈጸም» በማለት ሲጸልዩ ነበርና አሁን እነዚያ ጸሎቶች ሊፈጸሙ ተቃርበዋል። እንደዚሁም፥ በታላቁ መከራ ወቅት በሰማዕትነት ያለፉት ሰዎች እግዚአብሔር ጉዳያቸውን እንዲዳኝላቸው ይጸልዩ ነበር

(6:9-11)። በተጨማሪም ዳዊት በመዝሙሩ ውስጥ የሚያቀርበው የተለመደ ልመና ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነበር [ለምሳሌ ያህል መዝሙር 7፥ (26)፥ (35)፥ (52)፥ (55)፥ (58) አንብብ]። እነዚህ «እርግማን የተንጸባረቀባቸው መዝሙሮች» እግዚአብሔር ቅዱስ ሕጉን በማስከበር ሕዝቡን እንዲታደጋቸው የሚያሳስቡ ጩኸቶች እንጂ፥ ራስ-ወዳድነት የነገሠባቸው የግላዊ ቂም በቀል መግለጫዎች አይደሉም።

በታላቁ የስርየት ቀን፥ ሊቀ-ካህኑ ዕጣን ከማጠኛው ጥና ውስጥ ይጨምርና ከደም መሥዋዕቱ ጋር ይዞ ወደ ቅድስተ-ቅዱሳን ይገባል (ዘሌ. 16:11-14)። ይሁንና በዚህ ትዕይንት ላይ ግን፥ መልአኩ ዕጣኑን ከመሠዊያው ላይ ይጨመርና (ጸሎቶችን በእግዚአብሔር ፊት አቀረበ) ጥናዎቹን ከመሠዊያው ወደ ምድር ይወረውራቸዋል። በሕዝቅኤል 10 ውስጥ የሚገኘው ተመሳሳይ አሳብ ይህ ሁኔታ የእግዚአብሔርን ፍርድ እንደሚያመለክት ያሳያል፤ በራእይ 8:5 ላይ የተገለጹ ነገሮችም ይህንኑ አሳብ ያጠናክራሉ። ማዕበሉ ሊጀምር ነው! (4:5፤ 11:19፤ 16:18 ተመልከት)።

ብንወድም ብንጠላም፥ የእግዚአብሔር ሕዝብ ጸሎቶች በእግዚአብሔር ፍርዶች ውስጥ የተካተቱ ናቸው። መሠዊያውና ዙፋኑ ዝምድና አላቸው። ብዙ ጊዜ ተደጋግሞ እንደ ተገለጸው፥ የጸሎት ዓላማ የሰውን ፈቃድ በሰማይ መፈጸም ሳይሆን፥ ዳሩ ግን ለእግዚአብሔር ፈቃድ በምድር ላይ መፈጸም ነው - ፍርድ ቢኖርበትም እንኳ። እውነተኛ ጸሎት ብርቱ ተግባር ነውና፥ መሠዊያውን ከዙፋኑ ብዙም ባናርቀው መልካም ነው።

ጥፋት (ራእይ 8:7-13)

የመጀመሪያዎቹ አራት የመለከት ፍርዶች «ተፈጥሮአዊ» ሲሆኑ፥ ምድርን፥ ባሕርን፥ ወንዞችንና ሰማያዊ አካላትን ጎድተዋል። አምስተኛውና ስድስተኛው ግን በቅድሚያ እጅግ ካሠቃዩ በኋላ ወደ ሞት የሚያደርሱትን የአጋንንት ኃይሎች መፈታት ይጨምራሉ። የመጨረሻው የመለከት ፍርድ በዓለም ሕዝቦች ሁሉ መካከል ቀውጢ ሁኔታ ይፈጥራል (11:15-19)።

ጥፋት በምድር ላይ (8:7) - «ደም የተቀላቀለበት በረዶና እሳት» የሚለው፥ እግዚአብሔር በግብፅ ላይ ያወረደውን ሰባተኛ መቅለፍት

ያስታውሰናል (ዘዳ. 9: 18-26)። ነቢዩ ኢዩኤልም በመጨረሻው ዘመን «ደምና እሳት» እንደሚመጣ ተናግሯል (ኢዩ. 2: 30)። ይህ መለኮታዊ ፍርድ ስለሆነ፤ እንዴት በረዶ፤ እሳትና ደም እንደሚቀላቀሉ ለማብራራት መጣሩ አላስፈላጊ ድካም ነው። «እሳት» በኃይለኛ የኤሌክትሪክ ሞገድ የሚፈጠረውን መብረቅ ሊያመለክት ይችላል።

የዚህ ፍርድ ማነጣጠሪያዎች አረንጓዴ ተክሎች ማለትም ዛፎችና ሣሮች ሲሆኑ፤ ከእነዚህም ውስጥ አንድ ሦስተኛው እጅ ይቃጠላል። ይህም የተፈጥሮን ሚዛን ብቻ ሳይሆን፤ የምግብ አቅርቦትንም ጭምር እንደሚጎዳ ለመረዳት አያዳግትም። ዛፎችን የሚያመለክተው የግሪክ ቃል «ፍሬ የሚሰጡ ዛፎች» የሚል ትርጉም ሲኖረው፤ የከብቶች የግጦሽ ስፍራ መውደሙም የሥጋና ወተት ምርቶችን በአመዛኙ ይጎዳል።

ጥፋት በባሕር ላይ (8: 8-9) - የውኃ ወደ ደምነት መለወጡ የመጀመሪያውን የግብፅ መቅሰፍት ያስታውሰናል (ዘዳ. 7: 19-21)። ዮሐንስ የሚቃጠለው ነገር ተራራን ያህል ግዙፍ እንደሆነ እንጂ፤ የሚቃጠለው ተራራ ከሰማይ የተጣለ ስለመሆኑ አለመናገሩን አስተውሏል። በዚህም በሦስተኛው ፍርድ ምክንያት፤ አንድ ሦስተኛው ውኃ ወደ ደምነት ተለወጠ፤ አንድ ሦስተኛው የውኃ ውስጥ ፍጥረት ሞተ፤ ከመርከቦችም አንድ ሦስተኛው እጅ ወደሙ። ይህም እጅግ ከፍተኛ የሆነ አካባቢያዊና ኢኮኖሚያዊ ውድቀት የሚደርስበት ሁኔታ ይሆናል።

ውኃማ አካላት የየብስን ሦስት አራተኛ እጅ እንደሚሸፍኑ በመረዳት የዚህን ፍርድ መጠን ልትገነዘብ ትችላለህ። የውኃ ብክለትና የበርካታ ፍጥረታት መሞት በውኃማ አካላት ውስጥ በከፍተኛ ደረጃ የሕይወትን መዛባት ያስከትላል፤ ይህም ፍች ወደ ማይገኝላቸው ተጨማሪ እንቁቅልሾች ያመራል። በጃኑዌሪ 1፤ 1981 ዓ.ም. 24,867 ውቂያኖስ አቋራጭ የንግድ መርከቦች ተመዝግበው ነበር። እንግዲህ ከእነዚህ ውስጥ 8,289 ዋጋ ያላቸው መርከቦች ቢጠፉ፤ በመርከብ ሥራ እንዲታሰቡ ላይ የሚያንዣብበውን የድንጋጤ ማዕበል እስኪ አስበው። ጭነቶቻቸውስ!

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚዎች «ባሕር» የሚለውን «ሜድትራንያን ባሕር» ብለው ይፈቱታል። ሜድትራንያን ባሕር የሚሸፍነው 96,9100 ካሬ ማይሎችን ብቻ ስለሆነና በማዕከላዊ መጠን

የ5,000 ጫማዎች ጥልቀት ብቻ ስላለው፤ ይህ በዓለም ላይ ብዙም ጉዳት አያደርስም። በመሆኑም፤ ታላላቅ ውኃማ አካላት ሁሉ በዚህ ፍርድ ውስጥ ተጠቃለው እንደቀረቡ አድርጎ መውሰዱ የተሻለ ነው።

ጥፋት በወንዞች ላይ (8:10-11) - የእግዚአብሔር ፍርድ ወደ ምድር ውስጣዊ ክፍል በመዝለቅ፤ ወንዞችንና ምንጮችንም ይነካል፤ በዚህም ምክንያት ንጹሑ ውኃ እንደ እሬት ወደሚመር ነገር ይለወጣል። ብሔራዊ የመልከዓ ምድር ማኅበር፤ ከአማዞን ወንዝ (4,000 ማይል ርዝመት) እስከ ሪአ ዲ ላፕላታ (150 ማይል ርዝመት) በሚራራቁ መጠኖች ውስጥ የሚገኙ 100 ዋና ዋና ወንዞች በዓለም ዙሪያ እንዳሉ ይዘረዝራል። የዩ.ኤስ.ኤ የአካባቢ አሰሳ ቡድን በበኩሉ፤ ከታላቁ የሚሲሲፒ ወንዝ (3,710 ማይል ርዝመት) ጀምሮ በዩናይትድ እስቴትስ ሠላሳ ታላላቅ ወንዞች እንደሚገኙ ይዘግባል። እንግዲህ እንደትንቢቱ የእነዚህም ወንዞችና የምንጮቻቸው አንድ ሦስተኛው መራራ ይሆንና፤ ለሚጠጣው ሰው ሞትን ያስከትላል ማለት ነው።

እግዚአብሔር የተቆጠሩና ስም የተሰጣቸው ከዋክብት አሉት (ኢዮብ 9:9-10)። ይህ የወደቀው ኮከብ በሙቀት ከቀለጠ በኋላ ወደ ምድር ሲቀርብ በመፈረካከስ ወደ ተለያዩ ውኃማ አካላት ላይ መውደቅ የጀመረ ይመስላል። ይህ ኮከብ ምድርን ቢመታት፤ ዓለማችን ትደመሰስ ነበር፤ ስለዚህ ይህ ኮከብ ወደ ምድር ከባቢ አየር ሲገባ «መበታተን» ነበረበት። በመሠረቱ፤ ይህ ከስተት መለኮታዊ ቁጥጥር ያለበት ስለሆነ፤ በታወቁ የሳይንስ ሕግጋት ልንወስነው መሞከር አይገባንም።

«እሬት» (ወይም «እሬቶች») በመባል የተተረጎመው ቃል፤ በአንዳንድ አገሮች የታወቀው የ«አብሲንት» መጠጥ ስም ነው። የቃሉም ትርጉም፤ «ሊጠጣ የማይችል» የሚል ሲሆን፤ በብሉይ ኪዳን ከኃዘንና ከታላቅ አደጋ ጋር የሚመሳሰል ነው። «አልቃሻው ነቢይ» ኤርምያስ ብዙውን ጊዜ በዚህ ቃል ተጠቅሟል (ኤር. 9:15፤ 23:15፤ ሰቆ. ኤር. 3:15፤ 19)፤ አሞጽም እንዲሁ (አሞጽ 5:7 «ወደ እሬት የምትለውጡ»)። ሙሴ እሬት እንደሚያፈራ ሥር ሁሉ፤ ጣዖትን ማምለክ ለእስራኤል ኃዘንን እንደሚያስከትል በማስገንዘብ አስጠንቅቋል (ዘዳግ. 29:18)። ስለሞንም ማመንዘር የሚያስደስት ቢመስልም፤ ዳሩ ግን በመጨረሻው፤ እንደ እሬት ምሬትን እንደሚያፈራ በመግለጽ አስጠንቅቋል (ምሳ. 5:4)።

ከእነዚህ ውጭች የሚጠጡ ሰዎች በሞት አደጋ ላይ ከሆኑ፤ በእነዚህ ውጭች ውስጥ የሚኖሩ ዓሦችና ሌሎችም ፍጥረታት እንዴት ይሆናሉ? በእነዚህ ወንዞች ዳርቻ የሚገኙ ተክሎችስ? የአካባቢ ሁኔታ ጠበብት ዛሬ የውኃ ብክለት በሚያስከትላቸው አስከፊ ውጤቶች የሚጨነቁ ከሆኑ፤ ሦስተኛው መለከት ሲነፋ ምን ይሉ ይሆን?

በዚህ ሥፍራ በግብፅ ላይ ከደረሰው መቅሰፍት ጋር ቀጥተኛ ተመሳሳይነት አናገኝም። ይሁንና፤ እስራኤላውያን ከግብፅ ከወጡ በኋላ በማራ መራራ ውኃ ያጋጠማቸው ሲሆን፤ ሙሴ ውኃውን ማንጸት ያስፈልገው ነበር (ዘጸ. 15:23-27)። ይሁንና በታላቁ መከራ ጊዜ መለኮታዊው ኃይል በምንም ዓይነት ውኃውን የማንጸት ተግባር አይኖረውም።

ጥፋት በሰማያት (8:12-13) - የመጀመሪያዎቹ ሦስት መለኮቶች ፍርዶች አንድ ሦስተኛውን የውኃና የመሬት ክፍል ብቻ የጎዱ ሲሆን፤ ዳሩ ግን ይህ አራተኛው ፍርድ ዓለሙን በሙሉ ይተናኮለዋል። ለምን? ምክንያቱም የመሬት ዓይነተኛ የኃይልና የጉልበት ምንጭ በሆነችው ፀሐይ ላይ ስለሚደርስ ነው። ከምድር ላይ አንድ ሦስተኛው የፀሐይ ብርሃን ስለሚቀነስ፤ የሰውና የተፈጥሮን የአኗኗር ዘይቤዎች ከሚደግፍ ኃይል አንድ ሦስተኛው ይጎድላል ማለት ነው።

ይህ ፍርድ በግብፅ ለሦስት ቀናት ከቆየው ከዘጠነኛው መቅሰፍት ጋር ይመሳሰላል (ዘጸ. 10:21-23)። «የእግዚአብሔር ቀን ... ጨለማ ነው እንጂ ብርሃን አይደለም» (አሞጽ 5:18)። የሚመጣውን ታላቅ የሙቀት ልዩነትና ይህም የሰውን ጤንነትና የምግብ ዕድገት እንዴት እንደሚጎዳ አስብ።

የአራተኛው ጽዋ ፍርድ ሁኔታውን ስለሚቀለብስና የፀሐይ ኃይል እጅግ ስለሚያይል (ራእይ 16:8-9)፤ ይኼኛው ፍርድ ጊዜያዊ ክስተት እንደሚሆን መገመት ይችላል። ከዚያም፤ በመከራው መፈጸሚያ አካባቢ፤ የአዳኙን መመለስ ለማወጅ ፀሐይና ጨረቃ ዳግም ይጨልማሉ (ማቴ. 24:29-30፤ ሉቃ. 21:25-28 አንብብ)። ነቢዩ ኢዩኤል «የእግዚአብሔር ቀን መጥቶአልና ... በጽዮን መለከትን ንፋ ... የጨለማና የጭጋግ ቀን» ብሏል (ኢዩ. 2:1-2)። እውነትም ጨለማ! ፍጥረት በማጣት መሠቃየቱ ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን የሰው ተፈጥሮ

ጨለማን ተገን በማድረግ በወንጀልና በኃጢአት ተግባራት ላይ እንደሚሰማራም አያጠራጠርም። «ክፉ የሚያደርግ ሁሉ ብርሃንን ይጠላልና» (ዮሐ. 3:20)።

በዚህ ነጥብ ላይ፥ አንድ አስደናቂ መልእክተኛ በሰማይ ይታይና ለምድር ዜጎች ሁሉ ዋይታን ያስተጋባል። በዚህ ሥፍራ በብዙዎቹ መዛግብት ላይ የተጠቀሰው በ«መልአክ» ፈንታ «ንስር» ቢሆንም፥ ዳሩ ግን ሁለቱም የሰዎችን አትኩሮት መሳባቸው የማይቀር ነው። ይህ ዮሐንስ በዙፋኑ ፊት እግዚአብሔርን ሲያመልክ ያየው ንስር-መሳይ እንስሳ ይሆን? (4:7-8)። እግዚአብሔር ለዚህ ልዩ ተልዕኮ ልኮት ይሆን? ይህ ሊሆን የሚችል ቢሆንም፥ በእርግጠኛነት ልንናገር ግን አንችልም።

በቁጥር 13 ላይ የተጠቀሱት ሦስቱ «ዋይታዎች» የተቀሩት ሦስት መላእክት መለከታቸውን እንደነፉ የሚከተሉትን ፍርዶች ያመለክታሉ። መልአኩ፥ «ይህ የከፋ ጥፋት ከመሰላችሁ እስኪ ትንሽ ቆዩ! የባሰው ገና ይመጣል!» በማለት የጮኸ ይመስላል።

«በምድር ላይ የሚኖሩ» የሚለው ሐረግ በራእይ ውስጥ 12 ጊዜ ያህል ተጠቅሶአል (3:10፤ 6:10፤ 8:13፤ 11:10፤ 12:12፤ 13:8፥ 12፥ 14፤ 14:6፤ 17:2፥8)። ይህም ሕያዋን ሰዎች ሁሉ የሚኖሩበት በመሆኑ፥ «በምድር ላይ የሚኖሩ ሰዎች» ከሚለው የላቀ ትርጉም አለው። ይልቁንም፥ የሰዎቹን ዓይነት ያመለክታል - ለምድርና ለምድራዊ ነገር የሚኖሩ ሰዎች ማለት ነው። እነዚህ ሰማያዊ ዜግነት ካላቸው ሰዎች በተቃራኒው ጎራ የሚመደቡ ናቸው (ፊልጵ. 3:18-21)። ዮሐንስ በመጀመሪያ መልእክቱ ስለእነዚህ ዓለማዊ ሰዎች ጥሩ አድርጎ የገለጸ ሲሆን (1ኛ ዮሐ. 2:15-17)፥ በኋላም በዚህ ትንቢት «የምድር ነዋሪዎች» ዳግም እንዳልተወለዱ ያብራራል (13:18)።

የመጀመሪያዎቹ ወላጆቻችን እግዚአብሔርን ያከብሩና ለፈቃዱም ይታዘዙ ስለነበር፥ በሰው ታሪክ መጀመሪያ አካባቢ ሰማይና ምድር ኅብረት ነበራቸው። በኋላ ግን በምድር ላይ ትኩረታቸውን እንዲያደርጉ ስይጣን ስለፈተናቸው፥ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ተላለፉ፤ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በሰማይና በምድር መካከል ትልቅ የመለያያ ሽለቆ ተጋረጠ።

ሆኖም ይህ ሸለቆ የእግዚአብሔር ልጅ ወደ ዓለም በመምጣት ለዓለሙ ኃጢአት በሞተ ጊዜ ተደላደለ።

መፈታት (ራእይ 9:1-21)

የራእይን መጽሐፍ ልዩ ጥናታቸው ያደረጉት የቀድሞው ዶክተር ዊልበር ኤም. ስሚዝ አንድ ጊዜ እንዲህ በማለት ጽፈው ነበር፡- «በምዕራፍ 17 እና 18 ውስጥ ባቢሎን በግልጽ ተለይታ ከመጠቀሷ በስተቀር፤ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የሚገኙት የሁለቱ ፍርዶች ትርጉም፤ በራእይ ውስጥ ከሚገኙት ትንቢቶች ሁሉ ለመረዳት የሚከብድ ነው» (ዊክሊፍ ባይብል ኮመንቴሪ፤ ገጽ 1509)። ራእይ 9 በትክክለኛው ጊዜ ስለ ተለቀቁና በሰው ልጅ ላይ እንዲፈርዱ ስለተፈቀደላቸው ሁለት አስፈሪ ሠራዊቶች ይገልጻል።

ከጥልቁ የወጣ ሠራዊት (9:1-12) «መጨረሻ የሌለው ጥልቀት» ትክክለኛ ትርጓሜው «ከልክ ያለፈ ጥልቀት» ማለት ሲሆን፡- ሉቃስ ይህ «ጥልቁ» የአጋንንት መኖሪያ እንደሆነ ሲገልጽ (ሉቃ. 8:31)፤ የሐንስም ጌታችን በሚመለስበት ጊዜ ሰይጣን ለጊዜው በዚያ «እንደሚታሰር» ያመለክታል (ራእይ 20:1-3)። ሐሳዊ-መሢሐም ማለትም «አውሬው» ከዚህ ከጥልቁ ይወጣል (11:7፤ 17:8)። የእሳት ባሕር ግን የሰይጣንና እርሱን የሚከተሉ ሰዎች ሁሉ የመጨረሻ «እስር ቤት» ስለሆነ፤ ጥልቁ የተባለው የእሳት ባሕር አይደለም (20:10)። ሆኖም በእግዚአብሔር ሥልጣን ሥር ያለ ስውር የሙታን መንደር አካል ነው። ዛሬ፤ በዚህ ሥፍራ የተጠቀሰው አስፈሪ ሠራዊት በእስራት ውስጥ ሆኖ የሚፈታበትን ሰዓት ይጠባበቃል።

ይህ የወደቀው ኮከብ በጥልቁ ለሚገኙ ፍጥረታት ንጉሥ የሆነ ሰው ነው (ቁ. 11)። ሠራዊቱን ለመፍታት ከመቻሉ በፊት የጥልቁ መክፈቻ ሊሰጠው ስለሚያስፈልግ፤ ሙሉ ሥልጣን አይኖረውም። ምናልባት ይህ «ኮከብ» ሰይጣንና ሠራዊቱ ማለትም አጋንንቶቹ ሊሆኑ ይችላል (ኤፌ. 6: ከቁጥር 10 ጀምሮ)። ከሰይጣን ሰዎች አንዱ «ሉሲፈር» የሚል ሲሆን፤ ትርጉሙም «ድምቀት» ማለት ነው፤ እንዲሁም ደግሞ «ከአጥቢያ ኮከብ» ጋር ተወዳድሯል (ኢሳ. 14:12-14)። ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ፤ «ሰይጣን እንደመብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ» ብሏል (ሉቃ. 10:18)።

ጥልቁ ጉድጓድ ሲከፈት፤ የእቶን በር የተከፈተ ይመስል ጢስ ይበልቅ ጀመር። ኢየሱስ ሲላልን ከእሳት እቶን ጋር ያወዳደረ ሲሆን (ማቴ. 13:42፤ 50)፤ ይህም ሰዎች በጉዳዩ ላይ ከመሳለቃቸው በፊት ቆም ብለው እንዲያስቡ የሚያደርግ መግለጫ ነው። ጢሱ አየርን ከመበከሉም በላይ፤ አራተኛው መለከት ከመነፋቱ በፊት በጽልመት የተዋጠችውንም ፀሐይ ይብሱኑ አጨለማት።

ይሁንና ከጢሱ የወጣውና ከአንበጣ መንጋ ጋር የተወዳደረው የአጋንንት ሠራዊት ነበር በሰው ልጅ ላይ ሽብር የፈጠረው። በግብፅ ስምንተኛው መቅሰፍት አጥፊ የአንበጣ መንጋ ነበር (ዘዳ. 10:1-20)። እነዚህን ትናንሽ ነፍሳት አይተው የማያውቁ ሰዎች ስለሚያደርሱት አደጋ የሚያውቁት ነገር የላቸውም። እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ለመፍረድ ሲሻ፤ አንዳንድ ጊዜ ሰብሎችን ያወድሙ ዘንድ አንበጣዎችን ይልካል (ዘዳ. 28:38፤ 42፤ ኢዩ. 2)።

በመሠረቱ አንበጣዎች በጅራታቸው የብረት ጥሩር የሚመስል መውጊያ ስለሌላቸው፤ እነዚህ የተጠቀሱት እውነተኛ አንበጦች አይደሉም። እነዚህ ፍጥረታት አረንጓዴ ተክሎችን አይጎዱም፤ እንዲያውም ይህንን ጥፋት እንዳይፈጽሙ ተነግሯቸዋል። ለዚህ አጋንንታዊ ሠራዊት በእግዚአብሔር ማኅተም ያልተጠበቁትን ሁሉ የማሠቃየት ተግባር ተሰጥቶታል። ስለሆነም ከእስራኤል ነገድ ውስጥ 144,000 ሰዎች ከዚህ አስጨናቂ ፍርድ ያመልጣሉ (ራእይ 7:1-8)። እንዲያውም፤ በጌታ ያመኑ ሁሉ በአንድ በተለየ መንገድ ታትመው ከሥቃዩ ይተርፋሉ።

የአንበጣ ተለምዶአዊ የሕይወት ዘመን ቆይታ ለአምስት ወራት የሚደርስ (ከመጋቢት እስከ መስከረም) እንደመሆኑ፤ ይህም የፍርዱ ርዝማኔ መሆኑ ነው። እነዚህ አጋንንት ሰዎችን በመውጋት፤ የተወጉትን ሰዎች ሞትን እስኪመኙ ድረስ ያሠቃዩአቸዋል፤ ሞት ግን ከእነርሱ ይሸሻል (ኤር. 8:3)።

የእነዚህ ፍጥረታት ዝርዝር መግለጫ ከምንባቡ እንደምንረዳው ከሆነ፤ የሐንስ የሚጽፈው ስለተራ አንበጦች አለመሆኑን ነው። ዳሩ ግን ከግልጽ ተምሳሌትነቱ ባሻገር፤ ለጦርነት የተዘጋጀውን ኃይለኛ ሠራዊት ወደማመልከቱ ያዘነብላል። አጋንንቱ ፈረስ የሚመስሉ አካላትና እንደሰው

የሚመስሉ ፊቶች ያሏቸው ከመሆኑም፤ ራሶቻቸውም በዘውድና በረዥም ጸጉር ተሸፍነው ነበር። እንደ አንበሣ የሚመስሉ ጥርሶችና በብረት ልብስ የተሸፈኑ ቆዳዎች አሏቸው። በሚበሩበት ጊዜ፤ በዚያ አካባቢ በሰረገላዎች ላይ የተቀመጠ ሠራዊት የሚያልፍ ይመስል ከፍተኛ ሁከታ ይፈጥራል። እነዚህን ነገሮች ወደ መንፈሳዊ እሳቤ መውሰድ ወይም ከዘመናዊ የጦርነት ስልት አኳያ ለመተርጎም መሞከሩ አስፈላጊ አይደለም። ዮሐንስ የዚህ ፍርድ አሰቃቂነት እንዲሰማን ለማድረግ በምስል ላይ ምስል እየደራረበ አቅርቦልናል።

ትክክለኛ አንበጦች ንጉሥ የላቸውም (ምሳሌ 30:27)፤ ይሁንና ይህ ሠራዊት የጥልቁ ጉድጓድ መልአክ የሆነውን የሰይጣንን አገዛዝ ይከተላል። ስሙ «አጥፊ» ነው። «ሌባው (ሰይጣን) ሊሰርቅና ሊያርድ ሊያጠፋም እንጂ ስለሌላ አይመጣም» (ዮሐ. 10:10)። ትክክለኛ አንበጦች ማንንም ሳይለዩ ሲጎዱ ይህ ሠራዊት ግን የጌታ ያልሆኑትን ብቻ ለይቶ ያጠቃል።

የእግዚአብሔር ሕዝብ እንደመሆናችን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የሲኦልንና የሞትን መክፈቻ ስለሚይዝና (ራእይ 1:18) በሰይጣን ላይ ሳይቀር መለኮታዊ ሥልጣን ስላለው፤ በምስጋና ልንመላለስ እንችላለን። እግዚአብሔር ለእነዚህ ሁሉ ነገሮች የራሱ የጊዜ ሰሌዳ ስላለው፤ እጅግ ፈጥኖ ወይም እጅግ ዘግይቶ የሚፈጸም ነገር አይኖርም (2ኛ ተሰ. 2:6፤ ራእይ 9:15 አንብብ)።

ከምሥራቅ የተለቀቀ ሠራዊት (9:13-21) መልአኩ የቅዱሳንን ጸሎት ያቀረበው በወርቅ የዕጣን መሠዊያ ላይ ሲሆን (8:3-5)፤ አሁንም ከዚሁ መሠዊያ አራት መላእክት እንዲለቀቁ የሚያዝ ድምፅ ያስተጋባል። ማንኛውም ቅዱስ መልአክ ስለማይታሰር፤ እነዚህ መላእክት በደልን የፈጸሙ ይመስላል። እያንዳንዳቸውም በተፈቱ ጊዜ የሚከተሏቸውን እጅግ በርካታ፤ ማለትም 200 ሚሊዮን ፍጥረታት የሚገኙበትን ሠራዊት ተከፋፍለው በኃላፊነት ይመሩ ነበር። ሠራዊቱ በትክክለኛው ጊዜ፤ ለተለየ ዓላማ ነበር የተፈታው - የዓለምን አንድ ሦስተኛ ሕዝብ (ለማሠቃየት ብቻ ሳይሆን) ለመግደል። አንድ አራተኛ የሰው ልጅ ቀደም ብሎ ስለተገደለ (6:8)፤ ስድስተኛው የመለከት ፍርድ በሚገባደድበት ወቅት ከዓለም ሕዝብ ግማሹ ይሞታል ማለት ነው።

ይህ በዓለም ዙርያ በወራሪነት የሚንቀሳቀስ እውነተኛ ሰዎች የሚገኙበት ሠራዊት ይሆን? ላይሆን ይችላል። አንደኛው ነገር፡ በዚህ አንቀጽ ውስጥ አጽንኦት የተሰጠው ለፈረስ ጋላቢዎቹ ሳይሆን፤ ለፈረሶቹ ነው። መግለጫው ከምናውቃቸው የጦርነት ፈረሶች፤ ወይም ታንክን ከመሳሰሉ ዘመናዊ የጦር መሣሪያዎች ጋር አይገጥምም። በመሆኑም ይህንን እውነተኛ ሠራዊት እንደሆነ አድርጎ መቁጠርም ሆነ 200 ሚሊዮን ወታደሮች እንዳሏቸው ከሚናገሩት አንዳንድ አገሮች (ለምሳሌ ቻይና) ጋር ማዛመዱ ዮሐንስ ለማስተላለፍ የሚፈልገውን መልእክት በትክክል አለመረዳት ነው።

የእነዚህ ፈረሶች ከፍተኛ ጉልበት የሚገኘው በአፋቸውና በጅራታቸው እንጂ፤ በእግራቸው ላይ አይደለም። እሳት፤ ጢስና ዲን ከአፋቸው የሚወጣ ሲሆን፤ ጅራታቸውም ተናዳፊ እባቦችን ይመስላል። ሰዎችን ከፊትም ሆነ ከኋላ ሊያጠቁ ይችላሉ።

እኔ እንደማምነው ግን፤ ይህ በአራት የወደቁ መላእክት የሚመራ ሠራዊት፤ እግዚአብሔር እስኪፈቅድለት ድረስ እንቅስቃሴ ለማድረግ የማይችልና በጌታ ታስሮ የሚገኝ ሌላው የአጋንንት ሠራዊት ነው። የታሰሩበት ሥፍራ የሥልጣኔ እምብርት በሆነው በኤፍራጥስ ወንዝ ዳርቻ ቢሆንም (ዘፍጥ. 2፡14)፤ የመታሰራቸው ምክንያት አልተገለጸም፤ ኤፍራጥስ ከእስራኤል አጎራባች አካባቢዎች አንዷ ነች (15፡18)።

ይህ የአምስት ወራት ሥቃይና ከዚያም በኋላ የብዙዎች ለእሳት፤ ለጢስና ለእቶን ሕልፈት መዳረግ፤ ምናልባትም ወንዶችንና ሴቶችን በጉልበታቸው ወድቀው ንስሐ እንዲገቡ ያደርጋቸዋል ብለን እናስብ ይሆናል።

ዳሩ ግን እንዲህ አይሆንም። እነዚህ ፍርዶች ስኬታማ መፍትሔዎች ሳይሆኑ፤ አይቀራ ተግባራት ናቸው - እግዚአብሔር ቅዱስ ሕጉን እያስከበረና በመከራ የሚሠቃዩትን ሕዝቦቹን በፍትሕ በመዳኘት ነፃ እያወጣቸው ነው (ራእይ 6፡9-11 አንብብ)። ከቁጥር 20-21 የሚገኘውን ክፍል በድንገት ብናነበው እንኳ፤ በእግዚአብሔር ፍርዶች መካከል እንኳ የሰውን ልጅ የከፋ ኃጢአት ልንመለከት እንችላለን። በራእይ 9 ውስጥ እጅግ የሚያስፈራው ነገር እግዚአብሔር የሚልከው

ፍርድ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን እግዚአብሔር እየፈረደባቸው እያለ እንኳ ሰዎች እየፈጸሟቸው የሚገኙት ኃጢአቶች ናቸው።

ወንዶችና ሴቶች የሚፈጽሟቸውን ኃጢአቶች ተመልከት፡-

የአጋንንት አምልኮ - ከጣኦት አምልኮ ጋር ጎን ለጎን የሚሄድ ኃጢአት ሲሆን (1ኛ ቆሮ. 10:19-21)፤ በጊዜው መሪ ኃጢአት ይሆናል። ሰይጣን የሚሠራው ሁልጊዜም በእግዚአብሔር ፈቃድ ሥር ቢሆንም፤ ዳሩ ግን፤ መቼም ቢሆን ለመመለክ ይፈልግ ነበር (ኢሳ. 14:12-15፤ ማቴ. 4:8-10)። በዚህ ጊዜ «ሃይማኖት» በአመዛኙ የሚዘወተር ይሁን እንጂ፤ ሃይማኖቱ የወሸት ሃይማኖት ይሆናል። ሰዎች የእጆቻቸውን ሥራዎች የሚያመልኩ ሲሆን፤ ከእነዚህም መካከል የሚያንጹዋቸው ሕንፃዎች፤ የሚሠሩዋቸው ማሸኖች፤ የሚቆረቁሩዋቸው ከተሞችና ጣዖቶቻቸው ሊገኙባቸው ይችላሉ።

እነዚህ የሞቱትን አማልክት የሚያመልኩ ሙት ኃጢአተኞች ናቸው! [መዝ. (115)]። አማልክቶቻቸው ሊጠብቋቸው ወይም ሊያድኗቸው ባይችሉም፤ ዳሩ ግን እነዚህ ሰዎች እውነተኛውን አምላክ ትተው ሰይጣንና ጣዖታትን ማምለካቸውን ይቀጥላሉ።

ግድያና ሌብነትም በዚያን ጊዜ የተለመደ ተግባር ይሆናል፤ የተለያዩ ዓይነት የወሲብ ግድፈቶችም በሰፋት ይለመዳሉ። «አስማት» ተብሎ የተተረጎመው ቃል በግሪክ «ፈርማኪያ» የሚባል ሲሆን፤ «የመድኃኒቶች (ዕዎች) አጠቃቀም» ማለት ነው። ዕዎች ከጥቅም ላይ የሚውሉት በአመዛኙ በአረማዊ የሃይማኖት ሥርዓቶችና በአጋንንት አምልኮ ውስጥ ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ የዛሬውን «በመድኃኒት (ዕዕ) የታጠረ ማኅበረሰብ» ስንመለከት፤ ለእነዚህ አጋንንታዊ ልምዶች መሰጠቱን የመገምገም ችግር አይጋረጥብንም።

በዚያን ጊዜ የሰው ልጅ ጣዖታትን በመሥራትና በማምለክ የመጀመሪያዎቹን ሁለቱን የሙሴ ትእዛዛት ይተላለፋል። በተጨማሪም በሚፈጽሟቸው ግድያዎች ስድስተኛውን ትእዛዝ ሲተላለፉ፤ በሌብነታቸው ስምንተኛውን ትእዛዝ ይተላለፋሉ። በዝሙታቸው፤ ሰባተኛውን ትእዛዝ ይተላለፋሉ። በመሆኑም፤ ጊዜው «ሰው ሁሉ በፊቱ መልካም መስሎ የታየውን» የሚያደርግበት የሥርዓተ-አልበኝነት ዘመን ይሆናል (መሳ. 21:25)።

ይህም ሆኖ፥ እግዚአብሔር ዕቅዱን የሚያከናውን ሲሆን፥ የሰዎች ኃጢአቶችም ሆነ የሰይጣንም ሤራ ፈቃዱን ከመፈጸም አያግደውም።

አሁን አንዳንድ ጉልህ ክስተቶች መፈጸም ወደሚገባቸው፥ ወደ መከራው ማዕከላዊ ዘመን ደርሰናል (10-14)። እስካሁን የሰባቱን ዓመታት አጋማሽ ያህል ተጉዘናል (ዳን. 9፡27)። በዚህም የመጀመሪያ አጋማሽ ጊዜያት፥ ሐሳዊው-መሢሕ እንደ ሰላም አድራጊና የእስራኤልም ልዩ ወዳጅ በመሆን ሥራውን የጀመረ ሲሆን፥ አሁን ግን እውነተኛ ማንነቱ ይገለጻል። ሰላም አደፍራሽና የእግዚአብሔርን ሕዝብ የሚያሳድድ ሆኖ ይለወጣል።

በዚህ የትንቢት ጉዞ መካከለኛ ደረጃ ላይ ለእግዚአብሔር ሕዝቦች ነገሮች ደማቅ ብርሃን የሚረጩ ሆነው አይገኙም - ይደበዝዛሉ፤ ይህም ሆኖ፥ በነገሥታት ንጉሥና በጌቶቹ ጌታ አማካኝነት አሁንም የአሸናፊነቱን ሚና ይጫወታሉ።

የምስክርነት ጊዜ

ራእይ 10-11

በራእይ 10-14 ውስጥ በሰባቱ ዓመታት መከራ አጋማሽ ላይ የሚፈጸሙትን ክስተቶች እንመለከታለን። ይህም ዮሐንስ የሦስት ዓመታት ተኩሉን ጊዜ በአንድ ወይም በሌላ መልኩ በተደጋጋሚ የሚገልጽበትን ምክንያት ያስረዳናል (11:2-3፤ 12:6፤ 14፤ 13:5)። በመከራው መጀመሪያ ላይ፥ ሐሳዊው-መሢሕ አይሁዶችን ለመጠበቅና በኢየሩሳሌም ዳግም ለሚገነቡት የመቅደስ ሕንፃ እገዛ እንደሚያደርግ ቃል በመግባት የግዛት ማስፋፋቱን በዘዴ ጀምሮ ነበር። ይሁንና ከሦስት ዓመታት ተኩል በኋላ፥ ቃል ኪዳንን በማፍረስ፥ ቤተ መቅደሱን ከመውረሩም በላይ፥ አይሁዶችን ማሳደድ ይጀምራል።

ምንም እንኳ የዚህ የመከራው አጋማሽ ክስተቶች አስጨናቂ ሊሆኑ ቢችሉም፥ እግዚአብሔር ግን ለዓለም የሚመስክሩለትን አያጣም። በራእይ 10-11 ሦስት አስፈላጊ ምስክርነቶች ይገኛሉ - የብርቱው መልአክ (10:1-11)፥ የሁለቱ ልዩ ምስክሮች (11:1-14) እና በሰማይ የሚገኙ ሽማግሌዎች ምስክርነቶች (11:15-19)።

የብርቱው መልአክ ምስክርነት (ራእይ 10:1-11)

በራእይ ውስጥ መላእክት ከስድሳ ጊዜያት በላይ ተጠቅሰዋል። መላእክት በምድር ላይ የእግዚአብሔርን ዓላማዎች ለመፈጸም የሚላኩ ሠራዊት ናቸው። ዛሬ አማኞች ስለእነዚህ አገልጋዮች አገልግሎት እምብዛም ባያስቡም (ዕብ. 1:14)፥ ዳሩ ግን አንድ ቀን ወደ ሰማያት በምንገባበት ጊዜ፥ እነዚህ መላእክት በዚህ ምድር ለእኛ ያደረጉልንን ነገሮች እንረዳለን።

የመልአኩ ገለጻ (10:1-4) - መልአኩ አንዳንድ የኢየሱስ ክርስቶስ ባሕርያት ስላሉት፥ ገለጻው ያስደንቀናል። ዮሐንስ ከዚህ በፊት «ብርቱ መልአክ» ሲናገር የሰማና ያየ ሲሆን (ራእይ 5:2)፥ በዚህ ሥፍራም «ብርቱ» የሚለውን ተመሳሳይ ቃል ይጠቀማል። መላእክት ሁሉ ብርቱዎች ሲሆኑ [መዝ. (103):20]፥ ዳሩ ግን አንዳንዶቹ ከሌሎች የበለጠ ኃይልና ሥልጣን ያላቸው ይመስላል።

በመጀመሪያ ቀስተ-ደመናውን የተመለከትነው በእግዚአብሔር ዙፋን አካባቢ ሲሆን (ራእይ 4:3)፤ አሁን ግን በዚህ መልእክተኛ ራስ ላይ እንደ ዘውድ (አክሊል) ተቀምጦ እናየዋለን። ቀስተ-ደመናው እግዚአብሔር ዳግም ዓለምን በጥፋት ውኃ እንደማያጠፋ ቃል የገባበት ምልክት ነበር። በቁጣውም እንኳ፤ እግዚአብሔር ምሕረቱን ያስባል (ዕንባ. 3:2)። ይህ መልእክ ማንም ይሁን ማን፤ የእግዚአብሔር ዙፋን ሥልጣን ተሰጥቶታል።

ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር የሚገለጸው በደመና ነው። እግዚአብሔር እስራኤላውያንን በክብር ደመና ከመምራቱም በላይ (ዘጸ. 16:10)፤ ሕግ በተሰጠ ጊዜ ጥቁር ደመናዎች የሲናን ተራራ ጋርደውት ነበር (19:9)። እግዚአብሔር ለሙሴ የተገለጸው፤ በክብር ደመና ነበር (24 ከቁጥር 15 ጀምሮ፤ 34:5)። «ሰረገላውን ደመና የሚያደርግ» [መዝ. (104):3]። ኢየሱስ ባረገ ጊዜ ደመና የተቀበለው ሲሆን (የሐዋ. 1:9)፤ በሚመለስበትም ጊዜ በደመና ይገለጻል (ራእይ 1:7)።

የመልእኩ ፊት «እንደ ፀሐይ» የሚያበራ መሆኑ በራእይ 1:16 ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ከተገለጸው ጋር የሚዛመድ ሲሆን፤ እግሩም በዚያው ሥፍራ በቁጥር 15 ስለጌታችን ከተገለጸው ጋር ይመሳሰላል። እንደ አንበሳ የሚያገላው ድምፁም ራእይ 5:5ን ያመለክታል። በመሆኑም ይህ እንደ ንጉሣዊ መልእክ ሆኖ ለዮሐንስ የቀረበው መልእክ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሊሆን ይችላል። ኢየሱስ ብዙውን ጊዜ እንደ «እግዚአብሔር መልእክ» ሆኖ ይገለጽ ነበር (ዘጸ. 3:2፤ መሳፍንት 2:4፤ 6:11-12፤ 21-22፤ 2ኛ ሳሙ. 24:16)። ይህም ለአንድ ጊዜ የተለየ ዓላማ የተገለጸበት እንጂ፤ ለዘላቂታው ሥጋ የለበሰበት ሁኔታ አልነበረም።

ከዚህ በተጨማሪም ሌሎች ሁለት ባሕርያት መልእኩ ኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑን ይገልጻሉ - በእጁ የነበረው መጽሐፍና አስፈሪ አቋቋሙ። ትንሿ መጽሐፍ ዮሐንስ የሚያስተላልፋቸውን ቀሪዎቹን ትንቢታዊ መልእክቶች ይዛለች። መጽሐፉን ለመውሰድና ማኅተሞቹን ለመፍታት የሚገባው ጌታችን ብቻ ስለሆነ (5 ከቁጥር 5 ጀምሮ)፤ ቀሪዎቹንም መልእክቶች ለባሪያው ለመስጠት የሚገባው እርሱ ብቻ ነው በማለት ልንደመድም እንችላለን።

እንደዚሁም የመልአኩ አቋቋም፥ ግዛቱን በባለንብረትነት የሚቆጣጠር የድል-አድራጊ ዓይነት ነው። ዓለሙ ሁሉ የራሱ እንደሆነ ይናገራል (ኢያሱ 1፡1-3 ተመልከት)። በእርግጥ፥ እንዲህ ዓይነቱን ነገር ሊናገር የሚችለው ድል አድራጊው አዳኝ ብቻ ነው። ሐሳዊው-መሢሕ ወዲያው ወረራውን በመፈጸም ዓለሙ ሁሉ ለገዥነቱ እንዲንበረከክ ያስገድዳል። ሆኖም፥ ይህ ከመሆኑ በፊት ግን አዳኙ፥ አብ ተስፋ የገባለትን ውርስ፥ ማለትም የዓለም ባለቤትነቱን ያረጋግጣል (መዝ. 2፡6-9)። ሰይጣን ለማጥቃት የሚያደባባቸውን ሰዎች ለማስፈራራት እንደ አንበሳ የሚያገሣ ሲሆን (1ኛ ጴጥ. 5፡8)፥ የይሁዳ አንበሳ ግን ድልን ለማወጅ ያገሣል [መዝ. (95)፡3-5፤ ኢሳ. 40፡12-17 አንብብ]።

የሐንስ ሰባቱ ነጉድጓዶች የተናገሩትን ነገር እንዳይጽፍ ለምን እንደተከለከለ አናውቅም። በመሆኑም በዚህ «በተፈታው» መጽሐፍ ውስጥ የምናገኘው «የታተመ» ነገር ቢኖር ይኸው ብቻ ነው (ዳን. 12፡9፤ ራእይ 22፡10 ተመልከት)። ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር ድምፅ ከነጉድጓድ ጋር ተወዳድሮ ቀርቧል [ዮሐ. 12፡28-29፤ መዝ. 29፤ ኢዮብ 26፡14፤ 37፡5]። እግዚአብሔር እውነቱን ለመሰወር እስከመረጠ፥ የእኛ መመራመር ዋጋ የለውም (ዘዳ. 29፡29)።

የመልአኩ እወጃ (10፡5-7) - በሚያውጀው ነገር ምክንያት ብቻ ሳይሆን፥ በሚያውጅበትም መንገድ ምክንያት፥ የመልአኩ እወጃ በአድናቆት እንድንሞላ ያደርገናል። ይኸውም መልአኩ መሐላ የሚፈጽም ይመስል እጆቹ ወደላይ ተዘርግተው የሚታዩበት ታላቅ ትዕይንት ነው።

እንግዲህ ይህ መልአክ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሆነ፥ መሐላ መግባቱ ለምን ያስፈልገዋል? የተነገሩትን ነገሮች ጥብቅነትና እርግጠኝነት ለማጽናት! ቃል ኪዳኑን ከአብርሃም ጋር ባደረገና (ዕብ. 6፡13-20) ልጁ ሊቀ-ካህን እንዲሆን ባወጀ ጊዜ (7፡20-22)፥ እግዚአብሔር ራሱን «ከመሐላ በታች» አድርጓል። እንዲሁም ለዳዊት መሢሔ ከእርሱ ቤተሰብ እንደሚወጣ ቃል በገባበት ጊዜ መሐላ ፈጽሞአል (ዮሐዋ. 2፡29-30)።

በራእይ 10፡6 ላይ አጽንኦት የተደረገው በፈጣሪው በእግዚአብሔር ላይ ነው። የተለያዩ ፍርዶች በሰማይ፥ በምድርና በባሕር ላይ የወረዱ

ሲሆን፤ ገናም ብዙ ፍርዶች ይመጡ ነበር። «አይዘገይም» የሚለው ቃል እንደሚያስረዳው፤ እግዚአብሔር ከደኅንነት ርቀው የጠፉ ኃጢአተኞች የንስሐ ጊዜ ያገኙ ዘንድ ፍርዶችን ሲያዘገይ ሰንብቷል (2ኛ ጴጥ. 3፡1-9)፤ አሁን ግን ፍርዶችን በማውረድ፤ ዓላማዎችን ይፈጽማል።

በሰማያት የነበሩ ቅዱሳን ሰማዕታት በገዳዮቻቸው ላይ እግዚአብሔር ሳይበቀል በመቆየቱ አሳብ እንደገባቸው አስታውስ (ራእይ 6፡10-11)። «እስከ መቼ? ጌታ ሆይ፤ እስከ መቼ?» የሚለው ከዘመን ዘመን በመከራ ውስጥ የሚያልፉ የእግዚአብሔር ሕዝቦች የሚያሰሙት ጩኸት ሆኖ ቆይቷል። እግዚአብሔር የተስፋ ቃሎችን በመፈጸሙ ረገድ ለሰዎች የሚዘገይ የመምሰሉ ሁኔታ፤ ተሳላቂዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንዲከዱና እውነተኛነቱን እንዲጠራጠሩ አድርጓል (2ኛ ጴጥ. 3 ተመልከት)። የእግዚአብሔር ቃል እውነት ሲሆን፤ የጊዜ ሰሌዳውም ፍጹም ነው። ይህም ለቅዱሳን ዕረፍት፤ ለኃጢአተኞች ደግሞ ፍርድ ነው።

የመጽሐፍ ቅዱስ፤ «ምሥጢር» በውጭ ለሚገኙት የተሰወረና ለእግዚአብሔር ሕዝብ ግን በቃሉ አማካኝነት የተገለጸ «ቅዱስ ምሥጢር» ነው (ማቴ. 13፡10-12)። «የእግዚአብሔር ምሥጢር» ዓለምን ለዘመናት ሲያምሳት ከቆየው ክፋት ጋር ተገናዝቦ መታየት አለበት። በዓለም ውስጥ የሥነ ምግባር ጉድለትና የተፈጥሮ ክፋት የሚታየው ለምንድን ነው? ለምን እግዚአብሔር አንዳች መፍትሔ አይፈልግም? በመሠረቱ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በጎልጎታ እንደ ኃጢአተኛ በተቆጠረና፤ በኃጢአተኛውም ዓለም ምትክ መለኮታዊ ቁጣ በተቀበለ ጊዜ፤ እግዚአብሔር «መፍትሔ እንደሰጠ» ማንኛውም ክርስቲያን በግልጽ የሚረዳው ነው። እንዲሁም እግዚአብሔር ክፉው እንዲኖር የሚፈቅደው ዓለም ለፍርድ እስክትጎመራ ድረስ እንደሆነ እናውቃለን (2ኛ ተሰ. 2 ከቁጥር 7 ጀምሮ፤ ራእይ 14፡14-20)። እግዚአብሔር ቀደም ብሎ የኃጢአትን ዋጋ ስለከፈለ፤ ፍርዱን ለማዘግየት ይችላል - ማንም ደግሞ ፍትሕ-አልባ ወይም ለሰዎች የማይገደው እንደሆነ አድርጎ ሊወቅሰው አይችልም።

ለዚህም ምሥጢር ማብቃት ምልክቱ የሰባተኛው መለከት መነፋት ነው (11፡14-19)። የመከራው ሁለተኛ አጋማሽ የሚጀምረው፤

መላእክት የእግዚአብሔር ቁጣ የሚፈጸምባቸውን ጽዋዎች ማፍሰስ ሲጀምሩ ነው (15: 1)።

መልአኩ ለዮሐንስ የሰጣቸው ትእዛዛት (10: 8-11)፤ የእግዚአብሔርን ቃል ለማሰራጨትና ቃሉንም የውስጣዊው ሰውነታችን አካል የማድረግ ኃላፊነት እንዳለብን ያስታውሱናል። ለዮሐንስ መጽሐፉን ማየት ወይም ይዘቶቹንና ዓላማውን ማወቅ ብቻ አይበቃውም ነበር - ወደ ውስጣዊ ሰውነቱ ማስገባት ያስፈልገው ነበር።

የእግዚአብሔር ቃል ከተለያዩ ምግቦች፤ ማለትም ከእንጀራ (ማቴ. 4: 4)፤ ወተት (1ኛ ጴጥ. 2: 2)፤ ሥጋ (1ኛ ቆሮ. 3: 1-2) እና ከማር [መዝ. (119): 103] ጋር ተወዳድሯል። እንደ ኤርምያስ (ኤር. 15: 16) እና ሕዝቅኤል (ሕዝ. 2: 9-3: 4) ያሉ ነቢያት፤ ለሌሎች ከማካፈላቸው በፊት ቃሉን «መብላት» ምን ማለት እንደሆነ ያውቁ ነበር። ቃሉ ሁልጊዜም ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ከመሰጠቱ በፊት «ሥጋ መሆን» አለበት (ዮሐ. 1: 14)። የእግዚአብሔርን ቃል የሰብእናው አካል አድርጎ ከመቀበሉ በፊት እንደ ገደል ማሚቶ ለሚያስተጋባው ሰባኪ ወይም አስተማሪ ወዮለት!

እግዚአብሔር ቃሉን ወደ አፋችን በማስገባት፤ እንድንጎርሰው አያስገድደንም። በእጃችን ሲሰጠን መቀበል መቻል አለብን። እንዲሁም ደግሞ ቃሉ በሕይወታችን ውስጥ የሚያስከትለውን ለውጥ ለማስቀረት አንችልም - ኃዘንና ደስታ፤ መራርነትና ጣፋጭነት ሊከሰቱ ይችላሉ። የእግዚአብሔር ቃል ጣፋጭ የተስፋ ቃሎችንና ዋስትናዎችን፤ እንዲሁም መራራ ማስጠንቀቂያዎችንና የፍርድ ትንቢቶችን ያካትታል። ከርስቲያን፤ የሕይወትና የሞት ምስክርነትን ይሸከማል (2ኛ ቆሮ. 2: 14-17)። ታማኝ አገልጋይ የእግዚአብሔርን ምክር ሁሉ ያውጃል (ዮሐዋ. 20: 27)። አድማጮቹን ለማስደሰት ብቻ የእግዚአብሔርን መልእክት አይቀይጥም (2ኛ ጢሞ. 4: 1-5)።

መልአኩ ዮሐንስን ዳግመኛ እንዲተነብይ ይልከዋል - ሥራው ገና አላለቀም ነበር። በርካታ ሰዎችንና ሕዝቦችን፤ ልሳናትንና ነገሥታትን በተመለከተ የእግዚአብሔርን ትንቢታዊ እውነት ማወጅ ነበረበት (5: 9)። ብዙውን ጊዜ «ሕዝቦች» የሚለው ቃል አሕዛቦችን የሚያመለክት

ሲሆን፤ ዮሐንስ የዚህን ትንቢት ቀሪ ክፍሎች በሚያቀርብበት ጊዜ ስለ ዓለም ሕዝቦች ብዙ የሚለው ይኖረዋል።

የሁለቱ ምስክሮች ምስክርነት (ራእይ 11:1-14)

የምስክሮቹ አገልግሎት (11:1-6) በመጀመሪያ ተገልጿል። ሰፍራው ኢየሩሳሌም ሲሆን፤ ጊዜውም በመጀመሪያው የመከራ አጋማሽ ወቅት ነው። እስራኤል እውነተኛ ባሕርይ ገና ባልተገለጸበት በሐሳዊ-መሢሕ ጥበቃ ሥር በመሆን፤ ዳግም በተገነባው ቤተ መቅደሷ ውስጥ አምልኮቷን ታካሂድ ነበር። እዚህ ላይ ልንረዳ የሚገባው፤ ከቁጥር 1-2 የሚገኘውን ክፍል መንፈሳዊ ለማድረግ መሞከርና ቤተ መቅደሱ ቤተ ክርስቲያንን እንደሚያመለክት መቁጠር፤ አንዳንድ አዳጋች ችግሮችን ማስከተሉን ነው። በመጀመሪያ ደረጃ፤ ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ ብትሆን እንኳ፤ ዮሐንስ የሕዝቦችን የማይታይ አካል እንዴት ሊለካ ይችላል? የሚለው ጥያቄ ሊያጋጥመን ይችላል። ደግሞ ቤተ መቅደሱ ቤተ ክርስቲያን ከሆነ፤ የሚያመልኩት ሰዎች እነማን ሊሆኑ ይችላሉ? መሠዊያውስ ምንድን ነው? ቤተ ክርስቲያን አይሁዶችንና አሕዛቦችን በአንድ አካል የምታስተባብር እስከሆነ ድረስ (ኤፌ. 2 ከቁጥር 11 ጀምሮ)፤ አሕዛቦች በቤተ መቅደስ ውስጥ ከአይሁዶች የተለዩት ለምንድን ነው? በመሆኑም፤ ይህንን ቤተ መቅደስ በቅድስቲቱ የኢየሩሳሌም ከተማ እንደሚገኝ እውነተኛ ሕንፃ ብቻ አድርጎ መተርጎሙ ከሁሉም የላቀ ጥበብ ይመስላል (ነህምያ 11:1፤ 18፤ ዳን. 9:24)።

ዮሐንስ መቅደሱን መለካቱ ተምሳሌታዊ ተግባር ነው። አንድን ነገር መለካት ማለት የራስህ እንደሆነ መናገር ማለት ነው። በሺካጎ ከተማ ቤታችንን በሸጥን ጊዜ፤ ቤቱን የገዙት ሰዎች የተለያዩ አካባቢዎችን እንዲለካና መለወጥ ያለባቸውን ነገሮች እንዲጠቁማቸው፤ አንድ የሕንፃ ንድፍ ሠራተኛ (አርክቴክት) አምጥተው ነበር። የንድፍ ሠራተኛው ገዢዎቹ ከእኛ ጋር ሳይስማሙ በፊት መጥቶ ቢሆን ኖሮ፤ አናስገባውም ነበር። ጌታ በዮሐንስ አማካኝነት «ይህ ከተማና መቅደስ የእኔ ስለሆኑ፤ ሁለቱም የእኔ ንብረት መሆናቸውን አስታውቃለሁ» እያለ ነበር። ለዚህም ከሕዝቅኤል 40-41 እና ዘካርያስ 2:1-3 ውስጥ ተስማሚ የሆነ የብሉይ ኪዳን የድሮ ታሪክ እናገኛለን።

በተለይ አሕዛቦች ኢየሩሳሌምን ተቆጣጥረው ስለነበር፤ የሐንሰ ያደረገው ነገር ጠቃሚ ነበር። ሐሳዊው-መሢሕ ከእስራኤል ጋር የገባውን ቃል ኪዳን ያፈረሰ ሲሆን (ዳን. 9:27)፤ በዚህ ጊዜ ቤተ መቅደሱን ለራሱ ሰይጣናዊ ዓላማዎች ሊጠቀምበት በዝግጅት ላይ ነበር (2ኛ ተሰ. 2:3-4)። ይህ ሁሉ በራእይ 13 ይብራራል። ኢየሱስ፤ «የአሕዛብ ዘመን እስኪፈጸም ድረስ ኢየሩሳሌም በአሕዛብ የተረገጠች ትሆናለች» ብሏል (ሉቃ. 21:24)። «የአሕዛብ ዘመን» የተጀመረው ባቢሎን ይሁዳንና ኢየሩሳሌምን ማፈራረስ በጀመረችበት በ606 ዓ.ዓ. ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ቅድስቲቱን ከተማ ነፃ ለማውጣትና እስራኤልን ለማዳን እስኪመለስ ድረስ ይቀጥላል (ዘካ. 14)።

ሁለቱ ምስክሮች የሚያገለግሉት በመከራው የመጀመሪያ አጋማሽ ላይ እንደሆነ ልብ በል (ራእይ 11:3፤ 1,260 ቀናት)። ከዚያም ኢየሩሳሌም ለአርባ ሁለት ወራት በአሕዛቦች የምትረገጥ ሲሆን፤ ይህም የመከራው የመጨረሻ አጋማሽ ነው።

ምስክርነታቸው ከእስራኤልና ከመቅደሱ ጋር የተያያዘ ነው። የእግዚአብሔር ኃይልና የእግዚአብሔር ቃል እንደቀደሙት ዘመናት በውስጥ ሳይሆን ከመቅደሱ ውጭ መሆኑ ምንኛ አሳዛኝ ነገር ነው! ኢየሱስ ትቶት እንደሄደው መቅደስ ሁሉ፤ ይህም አዲስ ቤት የረከሰ ይሆናል (ማቴ. 23:38 ተመልከት)። እነዚህ ሁለት ሰዎች በግልጽ ነቢያት ተብለው የተጠሩ ሲሆን (ራእይ 11:3፤ 6)፤ እኔም ብሆን አባባሉን በብሉይ ኪዳን እንደነበረው የትንቢት አገልግሎት አድርጌ እወስደዋለሁ። ሰዎችን ወደ ንስሐና እውነተኛ ወደሆነው የእስራኤል አምላክ የመመለስ ጥሪ እንደሆነ አምንበታለሁ።

እነዚህ ምስክሮች የእግዚአብሔርን ቃል ማወጅ ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን እንደ ሙሴና ኤልያስ የእግዚአብሔርን ሥራና የፍርድ ተአምራት ይፈጽማሉ (ዘጸ. 7:14-18፤ 1ኛ ነገሥ. 17 ከቁ. 1 ጀምሮ፤ 2ኛ ነገሥ. 1:1-12)። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ሚልክያስ 4:5-6ን በመጥቀስ፤ ከሁለቱ ምስክሮች አንደኛው ኤልያስ ሊሆን እንደሚችል ይናገራሉ፤ ይሁንና ኢየሱስ ያ ትንቢት በመጥምቁ የሐንሰ እንደተፈጸመ ተናግሯል (ማቴ. 17:10-13)። ይህም ሆኖ፤ መጥምቁ የሐንሰ ወደ ምድር ተመልሶ የመጣው ኤልያስ እንዳልሆነ ስለራሱ ተናግሯል (ዮሐ. 1:21፤ 25፤ ሉቃ. 1:16-17 ተመልከት)። ሆኖም

በእስራኤል ታሪክ ሁሉ፥ እግዚአብሔር ሕዝቡን በንስሐ ለመመለስ ልዩ መልእክተኞችን - «ኤልያሶችን» ይልክ እንደነበር በመረዳት፥ ይህንን ውዝግብ በከፊል ለማብራራትና ለመረዳት ይችላል። በዚህም መሠረት፥ የሚልክያስ ትንቢት በምስክሮቹ ይፈጸማል።

ለዮሐንስ የተናገረው መልእክት የሁለቱን ምስክሮች አገልግሎት ከሙሴና ኤልያስ ጋር በማዛመድ ፈንታ፥ ከዘሩባቤልና ከሊቀ-ካህኑ ኢያሱ ጋር አያይዞታል (ዘካ. 4)። እነዚህ ሁለት ሰዎች እስራኤልን ዳግም በፍልስጥኤም ለመመሥረትና ቤተ መቅደሱን ዳግም ለመገንባት እገዛ አድርገዋል። ሥራው ተስፋ የሚያስቆርጥ ሲሆን፥ አሕዛቦቹ ይበልጥ አዳጋች አደረጉት፤ ይህም ሆኖ፥ እግዚአብሔር ለሥራው መገባደድ የሚያስፈልጋቸውን ልዩ ኃይል ሰጣቸው። የእግዚአብሔር ሥራ ከቶውንም በቀላል የሚወጡት ስላልሆነ፥ ይህ እውነት በዘመናት ሁሉ ለእግዚአብሔር ባሪያዎች ማበረታቻ ነው።

ሁለቱም ምስክሮች በመስዋዕትነት የሚያልፉት (11:7-10) ምስክርነታቸውን ከፈጸሙ በኋላ ብቻ ነው። ታዛዥ የእግዚአብሔር ባሪያዎች ሥራቸው እስኪፈጸም ድረስ ሕያዋን ናቸው። «አውሬው» (ሐሳዊው-መሢሕ) በዚህ ጊዜ በሥልጣን ላይ ሲሆን፥ ቤተ መቅደሱን ለመቆጣጠር ይፈልጋል፤ ይሁንና ሁለቱ ምስክሮች ከመንገድ እስኪወገዱ ድረስ አይሆንሉትም። ማንም «አውሬው»ን ሊዋጋና ሊያሸንፍ ስለማይችል (ራእይ 13:4)፥ እግዚአብሔር ምስክሮቹን እንዲያርድ ይፈቅድለታል።

ምስክሮቹ በተገቢው ሥርዓት እንዲቀበሩ እንኳ አይፈቅድላቸውም [መዝ. (79):1-3]። ይሁንና ይህ በሥርዓት ለመቀበር ያለመታደል (በድናቸው በመንገድ ላይ መጣሉ) እንኳ ለሰው ልጆች ምስክርነትን ያስተላልፋል። ትዕይንቱን የቴሌቭዥን ካሜራዎች በቀጥታ ከኢየሩሳሌም ለዓለም ሕዝብ እንደሚያስተላልፉትና የዜና ዘጋቢዎችም በጉዳዩ ጠቀሜታ ላይ እንደሚወያዩበት አያጠያይቅም። የምድር ላይ ነዋሪዎች በጠላቶቻቸው መወገድ ይደሰቱና ስጦታዎችን በመለዋወጥ «ሰይጣናዊ ገናን» ያከብራሉ። በመሆኑም ሁለቱ ምስክሮች በኢየሩሳሌም ብቻ ሳይወሰኑ፥ ዳሩ ግን በሌሎች የዓለም ክፍሎች ላይ ክስተቶችን የሚያስከትሉ ይመስላል።

እነዚህ ሁለቱ ነቢያት ያለጥርጥር ከእስራኤል ጋር ግንኙነት የሚኖራቸው ሲሆን፥ ዓለም በአመዛኙ የእስራኤልን ሕዝብ አትደግፍም።

በመከራው አጋማሽ ላይ፡ «አውራው» በእስራኤል ላይ ይነሣና አይሁዶችን ማሳደድ ይጀምራል። ሁለቱ ምስክሮች ሕዝቡን ለመጠበቅ በዚያ ስለማይኖሩ፤ አስፈሪ ፀረ-ሴማዊ እንቅስቃሴ ይጀመራል።

ኢየሩሳሌም «ታላቂቱ ከተማ» በመባል የተጠራች ሲሆን (ራእይ 11:8)፤ ይህም ከሰብዓዊ ዕይታ አንጻር እውነተኛ አገላለጽ ነው። ይሁንና እግዚአብሔር ሰዎችንና ሕዝቦችን የሚመለከተው በመንፈሳዊ ገጽታቸው ነው። ለእርሱ ኢየሩሳሌም እንደ ሰዶም የተበከለችና ዓለማዊት፤ እንደ ግብፅም ዓመፀኛና ትዕቢተኛ ሆና ትቆጠራለች።

የምስክሮቹ መነሣት (11:11-14) ሁለቱ ምስክሮች በተአምራዊ ሁኔታ ከሞት መነሣት ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን ወደ ሰማይም ያርጋሉ። እግዚአብሔር ከጠላቶቻቸው በመታደግ፤ ሁኔታቸውን በቅርብ ለሚከታተለው ዓለም የጠበቀ ምስክርነት እንዲያስተላልፉ ያደርጋል። በዚህም ታላቁ የዓለም ደስታ በታላቅ ፍርሃት ይተካል። (በምዕራፍ 11 ውስጥ «ታላቅ» የሚለው ቃል 8 ጊዜ እንደተደጋገመ አስተውል።)

ለመሆኑ ሦስት ተኩል ቀናት የተባሉትን በቀጥታ ቃል በቃል ልንተረጉማቸው ይገባል? ወይስ «ከጥቂት ጊዜ በኋላ» ለማለት የተጠቀሱ ይሆን? እንዲህ ለማለት መሞከሩ ከንዋኔውን በጣም ውስን ማድረግ ይመስላል። ይህ ካልሆነ ደግሞ ረዘም ያለ ጊዜ፤ ለምሳሌ ሦስት ዓመት ተኩል ያመለከት ይሆን? ሁለት የሙታን አስከሬኖች በከተማዬቱ መንገድ ላይ ከሦስት ዓመታት በላይ ይጠበቃሉ ማለቱ የማይመስል ይሆናል። ምናልባት ይህ በመከራው መካከል ቅዱሳን ሁሉ እንደሚነጠቁ የሚያመለክት ሲሆን፤ ሦስት ተኩል ዓመታቱ ግን የመከራውን የመጀመሪያ አጋማሽ የሚሸፍን ነው። ይህ ከሆነ፤ በሁለቱ ምስክሮች ሞት የተመለከተው ምንድን ነው? ይህ አተረጓጎም አንደኛውን ችግር ቢያቀልልም፤ ሌላ ጥያቄ ያስነሣል።

በራእይ 11:2 ላይ የሚገኙ አርባ ሁለት ወራት ቀጥተኛ ትርጓሜ እንዳላቸው ሁሉ፤ እነዚህም ቀናት ቃል በቃል የሚፈጸሙ ይመስላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ይህ የጊዜ ርዝመት ለምን እንደተመረጠ ስለማይናገር፤ በዚህ ጉዳይ ላይ መመራመሩ ፋይዳ አይኖረውም።

የጌታችን «ወዳጆች» ወደ ሰማይ ሲያርግ የተመለከቱት ሲሆን (የሐዋ. 1:9-12)፤ ዳሩ ግን የምስክሮቹ ጠላቶች ከሞት ሲነሡ

ለመመልከት በፍርሃት ይዋጣሉ። በተጨማሪም፤ ታላቅ የምድር መናወጥ በተነሣና 7,000 ሰዎችን በገደለ ጊዜ እና የኢየሩሳሌም አንድ አሥረኛው ክፍል ሲወድም፤ ፍርሃታቸው ገደብ የለሽ ይሆናል። ስድስተኛው ማኅተም በተከፈተ ጊዜ ታላቅ የምድር መናወጥ የተከሰተ ሲሆን (ራእይ 6:12)፤ ሰባተኛው ጽዋ በፈሰሰ ጊዜ ከዚያ የበለጠ ርዕደ-ምድር ይከሰታል (16:18-20)።

የሽማግሌዎች ምስክርነት (ራእይ 11:15-19)

ከራእይ 8:13 ጀምሮ የሦስተኛውን «ወዮ» መምጣት እንጠባበቅ ነበርና ከዚህ በመቀጠል ቀርቧል። ሰባተኛው መልአክ መለኮቱን ሲነፋ፤ ሦስት አስገራሚ ክስተቶች ተፈጽመዋል።

የድል እወጃ (11:15) - እነዚህ «ታላላቅ ድምፆች» ምናልባት የሰማይ መዘምራን ይሆናሉ። ታላቁ እወጃ የዚህ ዓለም መንግሥት (በዚህ ጊዜ «አውሬው» ዓለምን ስለተቆጣጠረ፤ ዮሐንስ በነጠላ ስያሜ ይጠቀማል) ለኢየሱስ ክርስቶስ መስጠቷን መግለጽ ነው። ክርስቶስ እስኪመለስ ድረስ የንጉሣዊ መብቶቹን ባለቤትነት የማይቆጣጠር ሲሆን፤ ድሉን ግን ቀደም ብሎ ተቀዳጅቷል። ምንም እንኳን ሰይጣን እርሱን ለመፈታተን የዓለምን መንግሥታት እንደሚሰጠው ሊያግባባው ቢሞክርም፤ ዳሩ ግን እርሱ ስጦታውን አልተቀበለም ነበር (ማቴ. 4:8-9)። ይልቁንም፤ በመስቀል ላይ በመሞት፤ በመነሣትና ወደ ሰማይ በድል በማረግ፤ ከአብ ውርስ አግኝቷል (መዝ. 2:4-9)።

ይሁንና፤ ጌታችን ዛሬም ቢሆን በመግዛት ላይ እንዳልሆነ በመገመት ልንሳሳት አይገባም - እየገዛ ነው። በዕብራውያን 7:1-2 መሠረት፤ ኢየሱስ ክርስቶስ «የጽድቅ ንጉሥ» እና «የሰላም ንጉሥ» ነው። ከአብ ጋር በዙፋን ላይ የተቀመጠ ሲሆን (ራእይ 3:21)፤ ጠላቶቹን ሁሉ ድል እስከሚያደርግ ድረስ ይነግሣል (1ኛ ቆሮ. 15:25)። ዛሬ በመንፈሳዊ መንግሥት ላይ የሚገዛ ሲሆን፤ ወደፊት ግን በዓለም ሕዝቦች ሁሉ ላይ በመንገሥ በብረት በትር ይገዛቸዋል።

ሁኔታዎች ምንም ያህል አስቸጋሪዎች ቢሆኑም፤ ወይም የእግዚአብሔር ሰዎች ምንም ያህል እንደተሸነፉ ቢያስቡም፤ ኢየሱስ ክርስቶስ አሁንም የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ ሆኖ ሁሉንም በመቆጣጠር ላይ ይገኛል። እኛም አንድ ቀን የድል ባለቤቶች እንሆናለን!

የምስጋና ሆታ (11:16-18) - ሽማግሌዎቹ የራሳቸውን ዙፋናት በመልቀቅ፤ በእግዚአብሔር ፊት በአምልኮ ራሳቸውን ዝቅ በማድረግ ይሰግዳሉ። ስለሦስት ልዩ በረከቶችም ምስጋና ያቀርባሉ - ክርስቶስ በበላይነት ስለሚገዛ (ቁ. 17)፤ በጽድቅ ስለሚፈርድ (ቁ. 18)፤ እና በቸርነት ለቅዱሳኑ ስለሚሸልም (ቁ. 18)።

በራእይ 4:10-11፤ ሽማግሌዎቹ ፈጣሪን ያመሰገኑት ሲሆን፤ በ5:9-14 ላይ አዳኙን ያመልኩታል። በዚህ ስፍራ ትኩረት የተሰጠው ለአሸናፊው ንጉሥ ነው። በጊዜው ሮም አሸናፊና ንጉሥ ስለነበረች፤ ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ የተሸነፈች ትመስል ነበር። ዮሐንስ ለቅዱሳኑ ከአዳኙ ጋር የሚነግሡ «የካህናት መንግሥት» መሆናቸውን እያስታወሰ ነበር (1:5-6)። አንዳንድ ጊዜ የሰማዩ ዙፋን ባዶና ተቀማጭ የሌለበት ቢመስልም፤ እውነቱ ግን እንዲህ አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ ኃይልም ሥልጣንም አለው - እንዲያውም ማናቸውም ሥልጣን ሁሉ (ማቴ. 28:18)። «ስለ ነገሥህ ...» የሚለው ጥሩ ትርጉም ነው።

ክርስቶስ በበላይነት መግዛት ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን በጽድቅም ይፈርዳል (11:18)። በጉ አንበሳም ነው! በቁጥር 18 ውስጥ፤ ለተቀረው የራእይ መጽሐፍ ማውጫ የሚሆን ነገር ይገኛል። እነዚህ ክስተቶች መልአኩ መለከቱን በነፋስ ጊዜ አልተፈጸሙም። መለከቱ የሂደቱን መጀመር ብቻ ያመለከተ ሲሆን፤ ክስተቶቹ ግን በታቀደላቸው መሠረት ይፈጸማሉ።

«ሕዝቦቹ ተቆጥተው ነበር»፤ ግን ምን ያስቆጣቸዋል? ያለጥርጥር ጌታ ለእነርሱ መልካምና ቸር ነበር። ጉድለታቸውን ሞልቶላቸዋል (ዮሐ. 14:15-17፤ 17:24-31)፤ ዳርቻቸውን ወስኖላቸዋል፤ እንዲሁም ለሰዎች የመዳን ዕድል ለመስጠት ፍርዱን አዘግይቷል። ከዚህም በላይ፤ ዓለሙን ሁሉ ያድን ዘንድ ልጁን ልኳል። ዛሬ እግዚአብሔር ለሕዝቦች ይቅርታን ይሰጣል። ከዚህ የበለጠ ምን ሊያደርግላቸው ይችል ኖሯል?

እንግዲህ፤ ሕዝቦች ለምን ይቆጣሉ? ለዚህ ምክንያቱ በራሳቸው መንገድ ለመሄድ ስለሚፈልጉ ነው። «አሕዛብ ለምን ያጉረመርማሉ? ወገኖችስ ለምን ከንቱን ይናገራሉ? የምድር ነገሥታት ተነሡ፤ አለቆችም በእግዚአብሔርና በመሢሔ ላይ እንዲህ ሲሉ ተማከሩ፡- ማሰርያቸውን እንበጥስ፤ ገመዳቸውንም ከእኛ እንጣል» (መዝ. 2:1-3)። በፈጣሪ ፈንታ ፍጥረትን ለማምለክና ለማገልገል ይሻሉ (ሮሜ 1:25)። እንደ

ጐረምሳ ልጅ፥ ሕዝቦች ማንኛውንም መከላከያ በማስወገድ ራሳቸውን ልቅ ለማድረግ የሚጥሩ ሲሆን፥ እግዚአብሔርም እንደመሻታቸውና ፍላጎታቸው እንዲሆኑ ይፈቅድላቸዋል። ውጤቱም ሌላ «ባቢሎን» - ወይንም ሰው «ገነትን በምድር ላይ» ለመገንባት የሚጥርበት የመጨረሻ መከራ ይሆናል (ራእይ 17-18)።

የዓለም ሕዝቦች የሚያሳዩትን የአመለካከት ለውጥ ልብ በል። በራእይ 11፡2፥ ሕዝቦች (አሕዛቦች) በጭካኔ ኢየሩሳሌምን ይቆጣጠሯታል። በ11፡9፥ በሁለቱ ምስክሮች መገደል ደስ ይሰኛሉ። አሁን ግን፥ ትዕቢታቸውና ደስታቸው የፀሐይ ሙቀት እንዳረፈበት ጤዛ በኖ በመጥፋቱ፥ ተቆጥተዋል። ይህ የቁጣና የጥላቻ አመለካከት እያደገ ይሄድና በመጨረሻው ሰዎች እግዚአብሔርን በአርማጌዶን ጦርነት እንዲዋጉት ያስተባብራቸዋል።

«ቁጣህም መጣ።» በቁጥር 18፥ «ቁጣ» የሚለው ቃል ለማንኛውም ዓይነት ቁጣ የሚያገለግል ቢሆንም፥ ዳሩ ግን የሰው ቁጣ ከቶውንም ከበጉ ቁጣ ጋር ሊስተካከል አይችልም (6፡16-17)። የከፋው የሰይጣን ቁጣ እንኳ ቢሆን፥ ከእግዚአብሔር ቁጣ ጋር ሊዛመድ አይችልም (12፡17)። በመጀመሪያው የመከራ አጋማሽ ከባድ ሥቃይ ቢኖርም፥ ዳሩ ግን የእግዚአብሔር ቁጣ የሚገለጸው በሁለተኛው አጋማሽ ውስጥ ብቻ ነው (11፡18፤ 14፡10፤ 16፡19፤ 19፡15)። ቁጣን የሚገልጹ ሁለት የግሪክ ቃላት ሲኖሩ፥ አንደኛው «ቴምስ» ማለትም «ከውስጥ ፈንቅሎ የሚወጣ የስሜታዊነት ቁጣ» ነው፤ ሁለተኛውና በዚህ ሥፍራ ያገለገለው «ኦርጅ» የሚለው ሲሆን፥ «የእግዚአብሔር ቁጣ፥ የተረጋጋ የቁጣ ዝንባሌ» የሚል ትርጉም ይይዛል። የእግዚአብሔር ቁጣ በደም ፍላት የሚካሄድ ስሜታዊ ድንፋታ ሳይሆን፥ ዳሩ ግን በኃጢአት ላይ የሚገለጽ የተቀደሰ ቁጣ ነው። እነዚህ ሁለቱም የግሪክ ቃላት በራእይ ውስጥ የእግዚአብሔርን ቁጣ ለመግለጽ አገልግለዋል - ኦርጅ አራት ጊዜ የተጠቀሰ ሲሆን፥ ቴምስ ሰባት ጊዜ (14፡10፥ 19፤ 15፡1፥7፤ 16፡1፥19፤ 19፡15) ተጠቅሷል። እግዚአብሔር ኃጢአትን ስለሚጠላና ጽድቅንና ፍርድን ስለሚወድ፥ ቁጣው ሙሉ በሙሉ ስሜት-አልባ አይደለም፤ ይሁንና ትዕግሥት የሌለበትና የማይገመትም አይደለም።

«በሙታንም ትፈርድ ዘንድ ዘመን መጣ» የሚለው ወደ እግዚአብሔር ትንቢታዊ መርሐ-ግብር ፍጻሜ ይወስደናል። በአንድ

በኩል፥ እግዚአብሔር ሁልጊዜም በጽድቅ እየፈረደ ስላለ፥ ሁሉም ቀን «የጌታ ቀን» ነው። እግዚአብሔር ከደኅንነት ርቀው ለጠፉ ሰዎች ስለሚታገሥ፥ ብዙውን ጊዜ ፍርድን ያዘገያል። ይህም ሆኖ፥ በኃጢአተኞች ሁሉ ላይ ፍርድ የሚበየንበት የመጨረሻ ቀን ስላለ፥ አንዳቸውም አያመልጡም። ይህም ፍርድ በራእይ 20:11-15 ተገልጾአል።

በተጨማሪም፥ «የክርስቶስ የፍርድ ወንበር» የሚባል የእግዚአብሔር ልጆች ፍርድ ይኖራል (ሮሜ 14:10-13፤ 1ኛ ቆሮ. 3:9-15፤ 2ኛ ቆሮ. 5:9-11)። እግዚአብሔር ለታማኝ አገልጋዮቹ ሽልማት ይሰጥና (ማቴ. 25:21)፥ በምድር ላይ የተሠቃዩባቸው መከራዎች በህልውናው ክብር በመደምሰስ ይረሳሉ። የእግዚአብሔር ልጆች ለኃጢአታቸው ባይፈረድባቸውም (ይኼኛው ፍርድ በመስቀል ላይ ስለተፈጸመ) በሥራቸው ላይ ፍርድ ይሰጥና ከጌታቸው እጅ የከበረ ሽልማት ያገኛሉ።

የክርስቶስ የፍርድ ወንበር ሕዝቡን ወደ ቤቱ ከወሰዳቸው በኋላ በሰማይ የሚፈጸም ነው። መንግሥቱን ለመመሥረት ወደ ምድር በሚመለስበት ጊዜ፥ ማንኛውም የቤተ ክርስቲያን ነቀፋ ተወግዶ ቅዱሳን ከእርሱ ጋር ለመግዛት ይዘጋጃሉ (ኤፌ. 5:25-27፤ ራእይ 19:7-8)። ዛሬ፥ ስንኩልነታችንንና ነቀፋችንን ብቻ ደህና አድርገን ስለምናውቅ፥ እግዚአብሔርን በምናገለግልበት ጊዜ ከመጠን በላይ እንቃትታለን፤ ይሁንና አንድ ቀን፥ «በፍጹምነት» እናገለግለዋለን።

«ምድርን የሚያጠፉ» የሚለው ለእግዚአብሔር የማይገዙትን የምድር ላይ ነዋሪዎች ያመለክታል። እነዚህ ሰዎች ለምድርና ለምቹቷ እየኖሩ፥ ዳሩ ግን ያችኑ የሚያመልኳትን ምድር የማጥፋታቸው ጉዳይ ምንኛ አሳዛኝና ቅኔያዊ ገለጻ ነው! ሰው እግዚአብሔር ፈጣሪ እንደሆነና እርሱም ፍጡር እንደሆነ ሲዘነጋ፥ ከእግዚአብሔር የተቀበላቸውን ሀብቶች መበዝበዝ ይጀምርና ይህም በበኩሉ ወደ ጥፋት ያመራል። ሰው የፍጥረት አስተዳዳሪ እንጂ፥ ባለቤት አይደለም።

ከዚህ በፊት እንደተጠቀሰው፥ ቁጥር 18 ገና ስለሚመጡ ነገሮች የሚናገር የማጠቃለያ ዓረፍተ ነገር ነው። እግዚአብሔር በዓለም ዓላማዎቹን ለመፈጸም ታማኝ በመሆኑ የቀረበለት ሰማያዊ የምስጋና መዝሙር ነው። አሁንም፥ ሰማያዊ አካላት ስለፍርድ የመዘመራቸው

ጉዳይ እንግዳ ነገር ይሆንብናል። ምናልባት የበለጠ የዙፋኑ ዕይታ (ግንዛቤ) ቢኖረን ኖሮ፣ በምስጋናቸው ለመካፈል እንችል ነበር።

የእግዚአብሔር ታማኝነት ዋስትና (11:19) - ይህ ምዕራፍ የተከፈተው በምድር ላይ የሚገኘውን ቤተ መቅደስ በማመልከት ሲሆን፣ አሁን ግን በሰማይ ቤተ መቅደስን እናያለን። የዚህም አትኩሮት እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር እንዳለ በሚያመለክተው የእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ታቦት ላይ ነው።

በብሉይ ኪዳን የመገናኛ ድንኳንና ቤተ መቅደስ ውስጥ፣ ታቦቱ ከመጋረጃው አልፎ በቅድስተ-ቅዱሳን ውስጥ ይቀመጣል። የእግዚአብሔር ክብር በታቦቱ ላይ የሚያርፍ ሲሆን፣ ሕጉም በታቦቱ ውስጥ ይገኝ ነበረና። ይህ ሁለቱ በምንም ዓይነት መንገድ መለያየት እንደሌለባቸው በግሩም ሁኔታ ያብራራልናል። እርሱ ቅዱስ አምላክ ነውና፣ በኃጢአት ላይ በጽድቅ መፍረድ አለበት። ይሁንና፣ ለሕዝቡ የተስፋ ቃሎችን የሚጠብቅ ታማኝ አምላክ ነው። እስራኤላውያንን በዮርዳኖስ ባሕር አሻግሮ ወደ ርስታቸው የመራቸው የእግዚአብሔር ታቦት ነበር (ኢያሱ 3:11-17)። ይህ የታቦት ራእይ ዮሐንስ ይህንን መጽሐፍ ለላከላቸው ለእነዚህ በመከራ ውስጥ ለሚገኙ የእግዚአብሔር ሰዎች ታላቅ ማበረታቻ ነበር። ዮሐንስ፣ «እግዚአብሔር የተስፋ ቃሎችን ይፈጽማል! ክብሩንም ይገልጻልና ተማምናችሁ ጠብቁት!» እያላቸው ነበር።

ዮሐንስ አሁንም፣ የማዕበልን ምልክቶች ይመለከታል - ያያልም (ራእይ 4:5፤ 8:5 ተመልከት)። በምድር ላይ በሚኖሩ ዓመፀኛ ሰዎች ላይ ታላቅ ፍርድ የሚተላለፍበት ጊዜ የቀረበ ሲሆን፣ ዳሩ ግን እግዚአብሔር ሁኔታዎችን በመቆጣጠር ላይ ስለሚገኝ፣ የእግዚአብሔር ሰዎች መፍራት አያስፈልጋቸውም ነበር። ታቦቱ የእርሱን ህልውናና የተስፋ ቃሎችን ታማኝነት ያስታውሳቸዋል። በእያንዳንዱ የስርየት ቀን ደም የሚረጭበት የምሕረት መክደኛ የሚቀመጠው በዚያው ታቦት ላይ ነበር (ዘሌ. 16:15-17)። በቁጣውም እንኳ፣ እግዚአብሔር ምሕረቱን ያስባል (ዕንባ. 3:2)።

አሁን ዓለምን ለሚቆጣጠረው ሐሰተኛ ክርስቶስና የሰይጣን ቁንጮ ለሆነው «አውሬ» ትንግርታዊ መገለጽ መድረኩ ተዘጋጅቷል።

ሦስቱ አስከፊ ባሕርያት

ራእይ 12-13

ራእይ 12-13 በመጨረሻው የመከራው ዘመን ውስጥ ስለሚከሰተው ትርዒት ሦስት ቁልፍ ባሕርያትን ያስተዋውቀናል - ዘንዶው ሰይጣን፣ ሐሰተኛው ክርስቶስና ሐሰተኛው ነቢይ። እነዚህ ሦስቱ እውነተኛውን አምላክና በምድር ላይ የሚገኘውን ሕዝቡን የሚቃወሙ የክፉው ሥላሴ አምላኮች ናቸው። ምንም እንኳን እነዚህ ክስተቶች በዚያን ወቅት ለሚኖረው የእግዚአብሔር ሕዝብ ልዩ ጠቀሜታ ቢኖራቸውም፣ ሆኖም ግን የእነዚህ ሁለት ምዕራፎች መልእክት በማንኛውም ዘመን ውስጥ ሆነው መከራ የሚቀበሉትን ቅዱሳን ሁሉ ሊያበረታታ ይችላል።

ሰይጣን ትልቅ የቤተ ክርስቲያን ባላንጣ ሲሆን፣ በሰማይ የሚገኙትን ቅዱሳን በመክሰስና በምድር ያሉትንም በማጥቃት፣ እግዚአብሔርንና ሕዝቡን ይዋጋል። ይሁንና ክርስቶስ አሮጌውን እባብ ስላሸነፈ፣ ለሕዝቡ ድልን ያገኘናጽፋል።

ከላሹ ሁልጊዜም ሰዎችን እንደ መሣሪያ ተጠቅሞ ሥራውን የሚያከናውን ሲሆን፣ በዚህም ጊዜ በ«አውሬው» (ሐሰተኛ ክርስቶስ ወይም ሐሳዊ-መሢሕ) እና በሐሰተኛው ነቢይ ይጠቀማል። ሰይጣን አስመስሎ ለመሥራት የሚጣጣር ሲሆን፣ ሰዎችን በማታለል ከቁጥጥሩ ሥር ሊያደርጋቸው ይችላል። «አውሬው» የሕዝቦችን ቀውጢ ችግሮች ለማስወገድ የተስፋ ቃል የሚሰጥ የወደፊቱ የዓለም አምባገነን ሲሆን፣ ሐሰተኛው ነቢይ «የቅስቀሳው አገልጋይ» ነው። ለጊዜው፣ የሰይጣን ሥላሴ ከስኬታማ ውጤት የሚደርስ ቢመስልም፣ ከዚያ በኋላ ግን የእነርሱ የዓለም መንግሥትነት መፍረስ ሲጀምርና የዓለም ሕዝቦች ለአንድ የመጨረሻ ጦርነት ሲሰባሰቡ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ይገለጽና ጦርነቱ ያበቃል።

ለመሆኑ አብያተ ክርስቲያናት ለብዙ መቶ ዓመታት ከክፉ ጋር ሲታገሉ የነበሩት በዚህ ዓይነቱ መልክ አልነበረምን? በጊዜው የነበረው ገዥ ቄሣር፣ ወይም ሒትለር፣ እስታሊን ወይም፣ መለኮታዊ መረዳትን በመካድ ሰብአዊነትን የሚያከር መሪ ሲሆን፣ ሰይጣን በኃይሉ

እንዳስታጠቀውና እንዳነቃቃው ግልጽ ነው። ገዥው ለሕዝቡ የሚያስፈልጋቸውንና የሚመኙትን ሁሉ ለማድረግ የተስፋ ቃል ይገባላቸዋል - ሆኖም ወደ ባርነት ይመራቸዋል! ብዙውን ጊዜ መርሐ-ግብሩን ለሕዝቡ ለማድረስና በግድም ባይሆን በማታለል እንዲታዘዙት ለማድረግ፣ በተባባሪው ይጠቀማል። በአመዛኙም የመገዛታቸው ጉዳይ ከሞላ-ጎደል የአምልኮት ያህል የሚቆጠር ነበር።

ምንም እንኳን እግዚአብሔር ሕዝቡን በእነዚህ ገዢዎች ፍትሕ-አልባ የጭካኔ ተግባር እንዲሠቃዩ ቢፈቅድም፣ ዳሩ ግን በለማዕትነት ታላቅ ድል እንዲቀዳጁ አስችሏቸዋል። እውነተኛ ድል-ነሺዎች እነርሱው ነበሩ! ከዚያም ነፃነትን አስገኝተዋል። ያም ሆኖ ግን ዑደቱ ራሱን እንዲደግም ለማድረግ ያህል እያንዳንዱ አምባገነን ከበፊቱ በከፋ ጭካኔ ያስተዳድራል። ይህም ሁኔታ ሐሳዊው መሢሔ በጊዜው ሲገለጽ እጅግ ወደ ላቀው ደረጃ ይደርሳል (2ኛ ተሰ. 2)።

ዘንዶው (ራእይ 12)

በዚህ ሥፍራ የዮሐንስ ራእይ የሚጀምረው በሰማይ በሚታዩ ሁለት ድንቆች ነው (12:1-6)። የመጀመሪያው ልጅ የምትወልደውን ሴት የሚያመልክት ነው። ይህ ልጅ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆኖ ስለቀረበ (ቁ. 5ን ከራእይ 19:15 እና መዝ. 2:9 ጋር አወዳድር)፣ ይህኛ ተምሳሌታዊት ሴት እስራኤል እንጂ ሌላ ልትሆን አትችልም። ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም የመጣው በእስራኤል በኩል ነበር (ሮሜ 1:3፤ 9:4-5)። በተጨማሪም፣ በራእይ 12:1 የቀረበውን ገለጻ ከዘፍጥረት 37:9-10 ጋር ስናወዳድር፣ አተረጓጎሙ ትክክል ይመስላል።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ፣ እስራኤል ብዙውን ጊዜ ከሴት፣ በተለይም ምጥ ከያዛት ሴት ጋር ተወዳድራ ቀርባለች (ኢሳ. 54:5፤ 66:7፤ ኤር. 3:6-10፤ ሚክ. 4:10፤ 5:2-3)። ከሃዲው የዓለም ዘይቤ ከጋለሞታ (17: ከቁጥር 1 ጀምሮ)፣ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ከንጽሕት ሙሽራ ጋር ተወዳድራለች (19 ከቁጥር 7 ጀምሮ)።

ልጁ ተወለደና ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ተነጠቀ (12:5)። በዚህ ሥፍራ የክርስቶስን መወለድና በድል ያሸበረቀ ዕርገቱን የተመለከትን ሲሆን፣ ዳሩ ግን ስለሞቱም ሆነ ሕይወቱ የተገለጸ ነገር የለም። በጥቅሉ

(12:5) መካከል የሚገኘው ድርብ-ሠረዝ (፤) የሠላሳ ሦስት ዓመታትን ታሪክ ያመለክታል።

በሰማይ የታየው የመጀመሪያው አስደናቂ ምልክት ልጅ የወለደችው ሴት ስትሆን፤ ሁለተኛው ደግሞ ትልቁ ቀይ ዘንዶ ነው። ቁጥር 9 ግልጽ እንደሚያደርገው፤ ዘንዶው ሰይጣን ነው። ቀይ ቀለም ከሞት ጋር የተያያዘ ሲሆን (6:4)፤ ሰይጣን ነፍሱ-ገዳይ ነው (ዮሐ. 8:44)። ራሶች፤ ቀንዶችና ዘውዶች በራእይ 13:1 እና በ 17:3 በድጋሚ ይከሰታሉ። ራሶች ተራሮችን (17:9)፤ ቀንዶች ደግሞ ነገሥታትን የሚወክሉ ሲሆን (17:12)፤ የእነዚህን ምልክቶች ትርጉሞች ወደ በኋላ በዝርዝር እንመለከታለን።

ዘንዶው ከሰማይ በመጣሉ (12:9)፤ የመላእክትን ሲሶ ይዞ ወረደ (ቁ. 7፤ 9)። እነዚህም መላእክት በቁጥር 4 ላይ «ከዋክብት» ተብለዋል (ዳን. 8:10 ተመልከት)። ይህም ሰይጣን ከጭፍሮቹ ጋር በእግዚአብሔር ላይ ባመፀ ጊዜ፤ ከሰማይ ለመውደቁ ግልጽ ማጣቀሻ ነው (ኢሳ. 14:12-15)። ይሁንና፤ በራእይ 12:7-10 የተጠቀሰው መጣል ገና ወደፊት የሚፈጸም ነው።

ሕፃኑ እንደተወለደ፤ ወዲያው ሰይጣን ሊያጠፋው ጣረ። ይህ በ«ሴቲቱ» እና በሰይጣን መካከል የሚካሄደው ግጭት ሰው በኃጢአት ከመውደቁ አንሥቶ ባለማቋረጥ ከመቀጠሉም፤ (ዘፍጥ. 3:15)፤ በብሉይ ኪዳን ታሪክ ሁሉ ሰይጣን የአዳኙን መወለድ ለማስቀረት እንደተጣጣረ እናያለን። እስራኤልን ወይም የመሢሔን የዘር ግንድ ለማጥፋት፤ ሁልጊዜም «ዘንዶው» ቆሞ በመጠባበቅ ላይ ነበር። የግብፁ ፈርዖን «ዘንዶ» ተብሎ የተጠራ ሲሆን (ሕዝ. 29:3)፤ ናቡከደነፆርም እንዲሁ ተብሎ (ኤር. 51:34) ተጠርቷል። በአንድ ወላኝ ወቅት ላይ፤ ንጉሣዊ የዘር ሐረግ በአንድ ሕፃን ልጅ ተወስኖ ነበር! (2ኛ ነገሥት 11:1-3)። ኢየሱስ ክርስቶስ በተወለደ ጊዜ፤ ሰይጣን ያጠፋው ዘንድ ንጉሥ ሄሮድስን በመሣሪያነት ተጠቀመ (ማቴ. 2)። ሰይጣን ይሁዳን ጌታችንን አሳልፎ ይሰጠውና ይሰቀል ዘንድ በተጠቀመበት ጊዜ፤ የተሳካለት መስሎት ነበር። መስቀሉ ግን የሰይጣን ሽንፈት ነበር! «እነርሱም ከበጉ ደም የተነሣ (ሰይጣንን) ... ድል ነሡት» (ራእይ 12:11)።

ዛሬም ሳይቀር ሰይጣን ወደ ሰማይ ደርሶ የእግዚአብሔርን ሰዎች የመክሰስ ዕድል አለው፤ ይሁንና ከፍ ብሎ የነገሠውን አዳኝ ከዙፋኑ ላይ የማውረድ ዓቅም ግን አይኖረውም። ዘዴው የእግዚአብሔርን ሕዝብ ማሳደድና ከተሳካለትም መዋጥ ነው (1ኛ ጴጥ. 5:8)። ለአይሁዶች ልዩ ጥላቻ ስላለው፣ ከፈረንጅና ከሐማ ዘመን ጀምሮ (መጽሐፈ አስቴርን ተመልከት) እስከ ሒትለርና እስታሊን ድረስ ከፀረ-ሴማዊነት እንቅስቃሴ በስተጀርባ የነበረው ኃይል እርሱ ነው። በመጨረሻም፣ በመከራው አጋማሽ ላይ በዓለም ታይቶ የማያውቅ ፀረ-ሴማዊ ማዕበል ይነሳል (12:6)። ጌታ ግን በእነዚህ ሦስት ተኩል ዓመታት ሕዝቡን ይታደጋል (1,260 ቀናት፤ ራእይ 11:2፤ 13:5 ተመልከት)።

በማኅተም ታትመው ከተጠበቁት 144,000 ሰዎች ባሻገር፣ የሚያምኑ የአይሁድ ቅሪቶች በዚህ የመከራ ጊዜ ውስጥ ያልፋሉ። እግዚአብሔር በየት ስፍራ እንደሚጠብቃቸው ወይም ማን እንደሚንከባከባቸው የተገለጸ ነገር የለም። ማቴዎስ 24:15-21 በመጨረሻው ዘመን ለሚኖሩ አይሁዳውያን አማኞች የተለየ ትርጉም ይኖረዋል። በተለይ በቁጥር 15 ውስጥ የሚገኘውን አሳብ ልብ በል።

እኔና አንተም ዛሬ በተመሳሳይ ግጭት ውስጥ እንኖራለን (ኤፌ. 6 ከቁጥር 10 ጀምሮ)። ሰይጣን ቤተ ክርስቲያንን ለማጥፋት በመጣጣር ላይ የሚገኝ ሲሆን፣ ድላችንም የሚመጣው በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ብቻ ነው።

በዚህ አጽናፍ-አቀፍ ትርጓሜ ውስጥ ቀጣዩ ትዕይንት በሰማይ የሚደረገው ጦርነት ነው (ራእይ 12:7-12)። ቅዱሳት መጻሕፍት እንደሚገልጹልን፣ ሰይጣን ዛሬም እንኳ ወደ ሰማይ የመዝለቅ ዕድል አለው (ኢዮብ 1-2)። በአንድ ወቅት ከእግዚአብሔር መላእክት ሁሉ በላይ የነበረ ሲሆን፣ ዳሩ ግን በእግዚአብሔር ላይ በማመፁ ወደ ምድር ተጣለ (ኢሳ 14:12-15)። ደስ የሚያሰኝ ነገር ቢኖር፣ የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን በታማኝነት ክርስቶስን በማገልገል ከደኅንነት ርቀው የጠፉትን ስትመልስ፣ ሰይጣንም እንደዚሁ ተሸንፎ መጣሉ ነው - (ሉቃ. 10:1-2፤ 17-20፤ ማቴ. 16:18፤ 12:29)።

ያለምንም ጥርጥር የክርስቶስ ኢየሱስ በመስቀል ላይ መሞት ለሰይጣን የላቀ ሽንፈት ነበር (ዮሐ. 12:31-33)። አንድ ቀን ሰይጣን

ከሰማይ ይጣላል (ራእይ 12:7-10)፤ በመጨረሻውም ወደ ሲኦል ይወርዳል (20:10)።

ይህ የሰማያዊ አካላት ግጭት ምንድን ነው? ሚካኤል የእስራኤል ሕዝብ አጋዥ ከመሆኑም (ዳን. 10:10-21፤ 12:1፤ ይሁዳ ቁ. 9)፥ የእግዚአብሔርን መላእክት ወደ ድል የመራው እርሱ የመሆኑ እውነታ፥ በተለየ ሊጤን ይገባዋል። ሚካኤል ማለት «እንደ እግዚአብሔር ያለ ማን ነው?» ማለት ነው ይህም በተለይ ሰይጣን በያህዌ ላይ የሚሰነዝረውን የራስ-ወዳድነት ጥቃት ያሳያል - «በልዑልም እመስላለሁ» (ኢሳ. 14:14)። ሰይጣን በእስራኤል ላይ ያለው ጥላቻ በእግዚአብሔር ዙፋን ላይ አንድ የመጨረሻ ጥቃት እንዲፈጽም ቢገፋፋውም፥ ዳሩ ግን ሚካኤልና የሰማይ ሠራዊት ያሸንፋታል።

ይሁንና በዚህ ጦርነት ውስጥ የተካተተ ምናልባትም አንድ ሌላ ነገር ሊኖር ይችላል። ቤተ ክርስቲያን ወደ ሰማይ ከተወሰደች በኋላ፥ አማኞች በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት ይቆሙና ሥራቸው ይመረመራል። በዚህም ፍርድ መሠረት፥ ሽልማት ይሰጣል (ሮሜ 14:10-12፤ 1ኛ ቆሮ. 3:10-15፤ 2ኛ ቆሮ. 5:10-11)። በዚህ ክስተት ላይ ሰይጣን ተገኝቶ የቤተ ክርስቲያንን «እድፈትና የፊት መጨማደድ» ሁሉ እያመለከተ፥ ቅዱሳንን የሚከስ ይመስላል (ኤፌ. 5:24-27)።

«ዲያብሎስ» ማለት «ከሳሽ» ማለት ሲሆን፥ «ሰይጣን» ደግሞ «ተቃዋሚ» ማለት ነው። ሰይጣን በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት እየቀረበ ቅዱሳንን በመክሰስ ሲዋጋ (ኢዮብ 1-2፤ ዘካ. 3)፥ ሰማያዊ ጠበቃ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ቤተ ክርስቲያንን በእግዚአብሔር ቅዱስ ዙፋን ፊት ይወክላል (1ኛ ዮሐ. 2:1-2)። ኢየሱስ ክርስቶስ ለእኛ ብሎ ስለሞተ፥ «በበጉ ደም» የሰይጣንን ክሶች ልናሸንፍ እንችላለን። ደኅንነታችን የተረጋገጠው በሥራችን ሳይሆን፥ ዳሩ ግን በጎልጎታ ላይ ከተፈጸመው የእርሱ ሥራ የተነሣ ነው።

ቤተ ክርስቲያን «እድፈት ወይም የፊት መጨማደድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይደርስባት» በክብር ወደፊት ስትራመድ፥ ሰይጣን ምንኛ በቁጣ ይታወክ ይሆን! ከሳሹ ዘዴዎቹ ሁሉ እንዳልሠመሩለት ሲያውቅ፥ በቁጣ ተሞልቶ የሰማዩን ሰላም ለማናጋት መዛት ይጀምራል። ይህ ወደፊት የሚከሰተው ጦርነት ከቤተ ክርስቲያን ጋር የሚዛመደው እንዴት

ነው? ቅዱሳንን በሰማይ የሚከሰው ይኸው እባብ በምድር የሚገኙትንም ሕዝቦች ያታልላል (12:9)፤ ከዘዴዎቹም መካከል አንዱ ስለ ቤተ ክርስቲያን የውሸት ዘገባ ማቅረብ ነው። የእግዚአብሔር ሰዎች አደገኞች፣ ተንኩለኞችና ብሉም አጥፊዎች እንደሆኑ በማስመስል በሕዝቦች መሀል መርዘኛ ወሬ በመንዛት ያታልላል። የሕዝቦች መሪዎች በክርስቶስና በሕዝቡ ላይ ውጊያ ለመክፈት የሚሰባሰቡት በሰይጣን ተታለው ነው (መዝ. 2፤ ዮሐ 4:23-30)። በየትኛውም ዘመን የሚኖሩ የእግዚአብሔር ሰዎች የዓለምን ተቃውሞ እንደተለመደ ነገር አድርገው መጠባበቅ አለባቸው። ብሉም ግን ለኢየሱስ ክርስቶስ ታማኝ በመሆን ሁልጊዜም ጠላትን ለማሸነፍ ይችላሉ።

የፈሰሰው የክርስቶስ ደም በእግዚአብሔር ፊት በፍጹም ብቃት እንድንቆም ያስችለናል (1ኛ ዮሐ. 1:5-2:2)። ይሁንና ለእግዚአብሔር ቃል የሚኖረን ምስክርነትና ሕይወታችንን ለክርስቶስ ለመስጠት ያለን ፈቃደኛነት ሰይጣንን ያሸንፈዋል። ሰይጣን ከእግዚአብሔር ጋር ሊስተካከል አይችልም - ሁሉን የሚችል፣ በሁሉም ስፍራ የሚገኝ፣ ሁሉንም የሚያውቅ አይደለም። ኃይሉ የተወሰነ ከመሆኑም፣ የእግዚአብሔር ሰዎች በደሙና በቃሉ ኃይል በሚተማመኑበት ጊዜ፣ ዘዴዎቹ ፋርሽ ይሆናሉ። ለጌታ የተሰጠን ከሆነ፣ ሰይጣን የሚያደርገው ማንኛውም ነገር ከ«አምላካችን ማዳንና ኃይል፣ መንግሥትም የክርስቶስም ሥልጣን» ሊያስቀረን አይችልም (12:10)፤ ታላቁ የእግዚአብሔር ዓላማም ግቡን ይመታል።

ልምምዳቸው ምንም አስቸጋሪ ቢሆን፣ በየትኛውም ዘመን ወይም ሁኔታ ውስጥ የሚኖሩ አማኞች በዚህ ድል ሊደሰቱ ይችላሉ። ውጊያችን ከሥጋና ከደም ጋር ሳይሆን፣ ዳሩ ግን ከክፉ መንፈሳዊያን ኃይሎች ጋር ነው፤ እነዚህም በአዳኞችን ድል ተመተዋል (ኤፌ. 6 ከቁጥር 10 ጀምሮ፤ እንዲሁም 1:15-23)።

ሰይጣን በሚጣልበት ጊዜ ሰማይ ደስ ይሰኛል፤ ዳሩ ግን የመከራው ሁለተኛው አጋማሽ በዓለም የከፋ ሥቃይ ስለሚያስከትል፣ ምድር «ዋይ» ትላለች። በራእይ 12፤12 ላይ የሚገኘው «ወዮ» በ8:13 ላይ የተጠቀሱትን ሦስት «ወዮዎች» ያስታውሰናል። የመጀመሪያው «ወዮ» በ9:1-12 የተጠቀሰ ሲሆን፣ ሁለተኛው በ9:13-21 ተጠቅሷል። ሦስተኛው «ወዮ» በ11 ከቁጥር 14 ጀምሮ የተገለጸ ሲሆን፣ ዳሩ ግን

ይህም ምንባብ እግዚአብሔር ለምድር ያለውን ዕቅድ ወደ ፍጻሜ የሚያደርስበትን ክስተቶች አጠቃሎ ያቀርባል። ሰይጣንን ወደ ምድር በመጣል አስከፊ ቁጣውን በምድር ላይ እንዲያፈስ መፍቀዱ የዚህ የሦስተኛ «ወዮ» አካል ሳይሆን አይቀርም።

በመሆኑም ይህ ሰይጣን በምድር ላይ የሚያወርደው ቁጣ በቲያትሩ ውስጥ ሦስተኛው ትዕይንት መሆኑ ነው (12:13-16)። ጊዜው አጭር እንደሆነና ዳግም ወደ ሰማይ የመመለስ ዕድል እንደማይኖረው በመረዳት፣ ተቃዋሚው ቁጣውን ሁሉ ወደ ምድር ማውረድ አለበት። ከእስራኤል (ከሴቲቱ) ይጀምርና የፀረ-ሴማዊነትን ማዕበል በዓለም ዙሪያ ያጧጡፋል። አይሁዶች የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝቦች ስለሆኑና ደኅንነት ወደ ዓለም የመጣባቸው አማካዮች ስለሆኑ፣ ሰይጣን ሁልጊዜም አይሁዶችን ይጠላል። ሰይጣን፣ በተለይ መሢሔ የተስፋ ቃል የገባውን መንግሥት ለመመሥረት ወደ ምድር የሚመለስበት ጊዜ እየተቃረበ ሲመጣ፣ የአይሁድን ሕዝብ ለማውደም ታጥቆ ይነሣል። የአይሁድ ቅሪቶች (አማኞች) ጌታን ለመቀበልና ለመንግሥቱ መሠረት ለመጣል መዘጋጀት አለባቸው (ራእይ 1:7፤ ዘካ. 12:9-14:21)።

እግዚአብሔር ለአይሁድ ቅሪቶች ጥበቃና እንክብካቤ የሚደረግበትን ስፍራ ያዘጋጃል። የቅሪቶች ከሰይጣን ማምለጥ፣ በበራሪ ንስር ተምሳሌት በብሉይ ኪዳን ውስጥ ቀደም ሲል ከእስራኤል ጋር በተያያዘ መልኩ ተደጋግሞ መጠቀሱ፣ ደስ የሚያሰኝ ነው። እግዚአብሔር እስራኤልን ከግብፅ «በንስር ክንፍ» ከማውጣቱም (ዘጸ. 19:4)፣ ንስር ልጅዋን እንደምትንከባከብ በምድረ በዳ ተንከባከባቸው (ዘጸ. 32:11-12)። ከባቢሎን ምርኮ መመለሳቸው፣ እንደ ንስር በክንፍ የመብረር ያህል ነበር (ኢሳ. 40:31)።

ቅሪቶች በመጨረሻው የመከራ አጋማሽ መጠለያ እንደሚያገኙ አስታውስ። ይሁንና ይህ የመጠለያ ስፍራ የት እንደሚሆን አናውቅም፤ ማወቃችንም ይህን ያህል አስፈላጊ አይደለም። ዳሩ ግን ትምህርቱ ለሁላችንም ግልጽ ነው - እግዚአብሔር በምድር ላይ ዓላማዎችን ለመፈጸም ሊጠቀምባቸው የሚፈልጋቸውን ሰዎች ይንከባከባቸዋል። እርግጥ ነው፣ አንዳንዶች ሕይወታቸውን ሲሰጡ (ራእይ 12:11)፣ ሌሎች ግን ይተርፋሉ (ለዚህ መመሪያ እውነትነት የሐዋርያት ሥራ 12ን በምሳሌነት ተመልከት)።

«ወንዝ የሚያህል ውኃ» የሚለው ሐረግ በዚህ ስፍራ ባይብራራም፤ ዳሩ ግን በመዝሙር (124) ውስጥ የዚህ ተመሳሳይ አሳብ ይገኛል። (በዚሁ በመዝሙር (124) በቁጥር 7 «እንደ ወፍ ... አመለጠች» የሚለውን ልብ ብለህ ተመልከት።) ይህ «የወንዝ ውኃ» አንድም የጥላቻን ገንፍሎ መውጣትና የፀረ-ሴማዊን እንቅስቃሴ መጠናከር ሲያመለክት፤ በሌላ በኩል ደግሞ እስራኤልን የሚወሩና ቅሪቶችን ለመርታት የሚጥሩትን ሠራዊት ያሳያል። ትርጉሙም እንደዚህ ከሆነ፤ የመሬት መከፈት እግዚአብሔር ወራሪዎችን ለማጥፋት የሚልከው ርዕደ-ምድር ይሆናል። ሰይጣን ለመግደል የሚፈልጋቸው ሰዎች በአስተማማኝ ሁኔታ እንደተጠበቁ ሲረዳ፤ ወደ ተሸሽገው የደህንነት ስፍራ ወዳልተወሰዱ ሰዎች ይመለሳል። ጦርነት ይከፍትና ለጊዜውም ቢሆን ድልን እንዲቀዳጅ እግዚአብሔር ይፈቅዳል (13:7)፤ ይሁንና የቀደመው እባብ በመጨረሻ ድል ይሆናል።

ከባሕር የወጣ አውሬ (ራእይ 13:1-10)

በአንዳንድ ጥቅሶች ላይ «እንዲሁም እርሱ [ሰይጣን] በባሕር አሸዋ ላይ ቆመ» የሚል እናነባለን። ባሕር አሕዛብን የሚያመለክት ሲሆን (17:15)፤ ከመካከላቸውም ሰይጣን «ሐሳዊ-መሢሕ» የምንለውን «የላቀ መሪ» ያስነሣል። እስካሁን ድረስ ሐሳዊ-መሢሕ አሥሩን የአውሮፓ መንግሥታት በመምራት ላይ የሚገኝ ሲሆን፤ አሁን ግን የዓለም አምባገነን መሪ ለመሆን በሚያስችለው የሥልጣን ወንበር ላይ በሰይጣን ረዳትነት ይቆናጠጣል።

ሐሳዊ-መሢሕ ሰላምን በማስፈን ሥራውን እንደሚጀምርና (6:2) ለሰባት ዓመታት አይሁዶችን ለመጠበቅ በሚገባው ቃል ኪዳን፤ የዓረብ-እስራኤልን ችግር «እንደሚያቃልል» ቀደም ሲል መግለጻችን ይታወሳል (ዳን. 9:27)። ይህም ጥበቃ፤ ሕዝቡ ዳግም ቤተ መቅደሱን እንዲገነባና ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችን እንዲያዋቅር ቢያስችልም (11:1፤ ዳን. 9:27)፤ ዳሩ ግን በሰባት ዓመቱ አጋማሽ ላይ (አሁን ከራእይ 10-14 በምናጠናው የጊዜ ገደብ) ቃል ኪዳኑን በማፍረስና ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችን በማገድ፤ ራሱን አምላክ አድርጎ በቤተ መቅደሱ ውስጥ ያቆማል (ዳን. 9:27፤ 2ኛ ተሰ. 2:1-12)።

የ«አውሬው» ተምሳሌታዊ ገለጻ ስለመሠረቱና ስለባሕርዩ አንዳንድ ነገሮችን እንድንማር ያስችለናል። ሐሳዊውን መሢሕ እግዚአብሔር በመለኮታዊ አምሳል እንደተፈጠረ ሰው አያየውም - በሰይጣን አገዛዝ ሥር እንደሚገኝ የዱር አውሬ እንጂ! ሰው ቢሆንም (13:18)፥ ከጥልቁ ስለሚወጣ (11:7፤ 17:8)፥ ኃይሉን የታጠቀው ከሲኦል ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ የተገለጸ አምላክ እንደሆነ ሁሉ፥ «አውሬው»ም የሰውን ሥጋ የለበሰ ሰይጣን ይሆናል (ዮሐ. 13:2፥ 27 ተመልከት)።

ሰባቱ ራሶች ሰባት ተራሮችን ይወክላሉ (17:9)፤ ሮም በሰባት ተራሮች ላይ የተመሠረተች ከተማ በመሆኗ፥ ይህ ለዚያች ኃይል ከተማ የተሰጠ ሽፍን ማጣቀሻ መሆን አለበት (17:18)። በተለይም ይህ ማጣቀሻ ለዮሐንስ ዘመን በቅርብ የተዛመደ ማብራሪያ ይሆናል!

አሥሩ ቀንዶች አሥር መንግሥታትን ያመለክታሉ (ዳን. 7:24፤ ራእይ 17:12)። «አውሬው» የዓለም አምባገነን ከመሆኑ በፊት፥ የታደሰው የሮም መንግሥት ማለትም «የተባበሩት የአውሮፓ መንግሥታት» መሪ ይሆናል። ሕዝቦች ወደ በኋላ የሚያስከትለውን ኃዘንና ውድመት ሳይገነዘቡ፥ ለጊዜው በሚያስገኝላቸው «ሰላም» ማመስገናቸውና አድናቆታቸውን መግለጻቸው አይጠረጠርም።

በራእይ 13:2 ላይ የተጠቀሱት ሦስት አራዊት፥ ዳንኤል በሕልሙ ያያቸውን አራት አራዊት - አንበሳ (ባቢሎን)፥ ድብ (ሜዶንና ፋርስ)፥ ነብር (ግሪክ) እና «አስፈሪ አውሬ» (ሐሳዊ - መሢሕ) ያስታውሱናል (ዳን. 7)። ዮሐንስ እነዚህን አራዊት ወይም መንግሥታት ወደ ኋላ ዞርብሎ ስለሚመለከት፥ ቅደም-ተከተሉ የተገላበጠሽ ሆነ - ዳንኤል ግን ወደፊት ይመለከት ነበር። የመጨረሻዎቹ የዓለም መንግሥታት መሠረታቸውን የሚያገኙት ከቀድሞዎቹ መንግሥታት እንደመሆኑ፥ ከፋታቸውንና ኃይላቸውን በአንድ ያስተባብራሉ። በእነዚህም አራዊት ጭካኔ ላይ የሰይጣን የራሱ ኃይል፥ ዙፋንና ሥልጣን ይታከልበታል!

ሰይጣን ታላቅ «ቁንጮው» የሆነውን ሐሳዊ-መሢሕ ወደ ዓለም ካመጣ በኋላ ቀጣዩ ተግባር ምን ይሆን?

በመጀመሪያ፥ አድናቆት ይኖራል (13:3) - የተሸበረው ዓለም በሐሳዊው - መሢሕ ኃይልና በቅጽበት ወደ ዓለም-አቀፍ ዝናና ሥልጣን በመሸጋገሩ፥ መደነቁ አያጠራጥርም። በተጨማሪም፥ የሰው ልጅ

በ«ቁስሉ» መፈወስም ይደነቃል። ይህ ቁስል ምንድንነው? የሐንሰ ይህንን «ቁስል» ባያብራራውም፤ ምናልባት ወደ በኋላ (17:9-13) የጻፈው ነገር ተምሳሌትነቱን ለመተርጉም ያስችለን ይሆናል። የሐንሰ በሰይፍ መቁሰሉን ጨምሮ ሦስት ጊዜ ደጋግሞ ስለጠቀሰው (ቁ. 3፥ 12፥ 14)፤ «ቁስሉ» አስፈላጊ መሆን አለበት።

ሰባቱ ራሶች ሰባት ተራሮችን ያመለክታሉ፤ ይሁንና ሰባት ነገሥታትን ወይም መንግሥታትንም ያመለክታሉ (17:10)። ሐሳዊ-መሢሕ ወይም አውሬው ከእነዚህ ሰባት ነገሥታት አንዱ ሲሆን (17:11)፤ ዳሩ ግን ስምንተኛውም ነው። ያም ሆኖ ሁለት ጊዜ እንደሚገዛ ተገልጿል - ግን እንዴት? «አውሬው» የአሥሩን መንግሥታት ፌዴሬሽን የሚመሠርት አውሮፓዊ መሪ በመሆን (17:12) በሂደት ይገለጽና ኋላ ላይ ግን ይገደላል የሚል አሳብ አለ። ራእይ 11:7 እና 17:8 «አውሬው» ከጥልቁ ጉድጓድ እንደሚወጣ ይገልጻሉ። ታዲያ ሰይጣን (በእግዚአብሔር ፈቃድ) ሰውን ከሞት ሊያስነሣ ይችላል ይሆን? ሰይጣን ለሞተ ጣዖት ሕይወት የመስጠት ኃይል ካለው (13:15)፤ ለሞተ አካልስ ሕይወትን መስጠት ይሳነው ይሆን?

«አውሬው» ከሰባቱ ነገሥታት አንጻር አንዱ ሆኖ ከገዛ፤ ከሞተና ዳግም ከተነሣ፤ እንደ ስምንተኛ ንጉሥ ሆኖም ይገዛል ማለት ነው። በሌላ በኩል፤ ምስሉ ግለሰቦችን ሳይሆን መንግሥታትን የሚወክል ከሆነ፤ በዓለም ዕይታ ውስጥ ቀደም ሲል «ሞቶ የነበረ መንግሥት» ዳግመኛ ይከሰታል ማለት ነው። ይሁንና አንድ መንግሥት እንዴት በሰይፍ ሊሰየፍ እንደሚችል ለመረዳት ያዳግታል። ስለዚህ ይህንን ትንቢት ከግለሰቦች ጋር ማዛመዱ ይበልጥ ተስማሚ ይመስለኛል።

የአውሬው ሁኔታ ግን መደነቅን ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን አምልኮንም ያስከትላል። (13:4)። አምልኮን ምንጊዜም ቢሆን ሰይጣን ሲቋምጥለት የኖረው ነገር ሲሆን (ማቴ. 4:8-10)፤ በ«አውሬው» አማካኝነት ያገኘዋል። በዚህ ምዕራፍ ዘግየት ብሎ የተጠቀሰው ሁለተኛው «አውሬ» የሐሳዊ-መሢሔን ሃይማኖት ዓለም አቀፋዊ ሃይማኖት በማድረግ ያደራጀዋል - ያስፋፋዋልም።

ከዚህም በተጨማሪ የመደለያ ቃላት ይኖራሉ (13:5-6) - ሁሉም አምባገነን መሪዎች ከሥልጣን ለመቆናጠጥ የበቁት ሰዎችን በንግግራቸው በመደለል ነው ለማለት ይቻላል።

አዶልፍ ሒትለር ወደ ሥልጣን ኮርቻ በሚወጣበት ጊዜ፥ እጅግ በርካታ ሕዝቦችን እንዴት በንግግሩ እንደማረከና እንዳሳመናቸው አንዳንዶቹን የምናስታውሰው ነው። ሰይጣን «አውሬውን» ታላቅና አንደበተ-ርቱዕ ተናጋሪ አድርጎ የሚያስታጥቀው ሲሆን፥ በንግግሮቹም እግዚአብሔርን፥ ሰሙን፥ ማደሪያውን (ሰማይን)፥ ብሉም በሰማይ የሚኖሩትን ቅዱሳን ይሳደባል። ሰይጣን በቅርቡ ከሰማይ ወደ ምድር ስለሚጣል፥ ይህ ስድብ ወደፊት እንደሚከሰት ይጠበቃል።

ሰይጣን እግዚአብሔር ፈቃድ ካልሰጠው በቀር ምንም ሊያደርግ ስለማይችል (ኢዮብ 1-2፤ ሉቃ. 22:31-32 ተመልከት)፥ «የአውሬው» ሥልጣን የውክልና እንጂ የራሱ የሆነ ነገር አይደለም። ሥልጣኑም ለሦስት ዓመት ተኩል፥ ማለትም ለመጨረሻው የመከራ አጋማሽ ጊዜ ያህል በእጁ ይቆያል።

በምሽት ራእዩ፥ ዳንኤል «አውሬውን» አራተኛውና የመጨረሻው መንግሥት ሆኖ ያየዋል (ዳን. 7:19-28)። እንደ ዮሐንስ ራእይ ሁሉ፥ በዚያም ስፍራ «አውሬው» ሥልጣኑን ለመጨበጥ ከነገሥታቱ ሦስቱን ማሸነፍ እንዳለበት ከሚያመለክት መገለጥ በተጨማሪ፥ የአሥር ቀንዶችም ተመሳሳይ አምሳል ተጠቅሶ ይገኛል። ዳንኤል «የአውሬን» የስድብ ቃላትም ሰምቷል (7:25)።

በመጨረሻም፥ ጦርነት ይኖራል (ራእይ 13:7-10) እግዚአብሔር ሐሳዊ-መሢሕ በሕዝቡ ላይ ጦርነት እንዲከፍትና («የልዑልንም ቅዱሳን ይሰብራል» ዳን. 7:25) አንዳንዶቹንም ድል እንዲነሣቸው ይፈቅድለታል። ዮሐንስ አንዳንዶቹ ቅዱሳን በምርኮ እንደሚወሰዱና አንዳንዶቹም በሰማዕትነት እንደሚያልፉ ተንብዮአል። ይሁንና ከእምነታቸው የተነሣ፥ ትዕግሥት ወይም ጽናት ስለሚኖራቸው (ዕብ. 6:12፤ ራእይ 1:9 ተመልከት)፥ ከሰደቱና ከሞቱ ባሻገር ጌታን አይክዱም።

በዚያን ጊዜ የዓለም ሕዝብ በሁለት ምድብ ይከፈላል - የዳኑና ስማቸውም በእግዚአብሔር መጽሐፍ ውስጥ የተጻፈላቸው ሰዎች

«ለአውሬው» አይገዙም። ከደኅንነት ርቀው የጠፉት የምድር ነዋሪዎች ግን «አውሬውን» በማምለክ ፈቃዱን ይፈጽማሉ። ይህንን እውነት ራእይ 13:9 በየትኛውም ዘመን ከሚኖር ከ«ማንኛውም» ሰው ጋር እንደሚያዛምደው አስተውሉ። በዮሐንስ ዘመን፣ ማንኛውም ሰው የ«ቂሣርን ጌትነት» መቀበል ስለነበረበት፣ ይህ ትርጉም የሚሰጥ ነበር። እንደዚሁም፣ በማንኛውም የቤተ ክርስቲያን ዘመን፣ እውነተኛ አማኞች ምንም ቢመጣ ለክርስቶስ ያላቸውን አቋም ማጽናት ያስፈልጋቸዋል።

እንደዚሁም «አውሬው» ክርስቶስን መስሎ ለመቅረብ የሚጥር ሐሳዊ-መሢሕ መሆኑን ልብ በል። ዓለም ክርስቶስን ሳይሆን ፀረ-ክርስቶስን (ዮሐ. 5:43)፣ እውነትን ሳይሆን ውሸትን ትቀበላለች (2ኛ ተሰ. 2:8-12)። ኢየሱስ መልካም የደኅንነት ቃላት ሲናገር፣ ሰዎች ለመስማት አልፈለጉም ነበር፤ ወደፊት ግን «የአውሬውን» የስድብ ቃላት እንደ ጥዑም ዝማሬ ያህል ያዳምጣሉ። ዓለም ክርስቶስን አታመልከውም - ዳሩ ግን ለፀረ-ክርስቶስ ወድቀው ይሰግዳሉ።

በራእይ 17 ውስጥ፣ የከሃዲዋ ዓለም ዋና ቤተ ክርስቲያን ተምሳሌት በሆነችው «ጋለሞታ» አማካኝነት «አውሬው» ወደ ሥልጣን ሲሸጋገር እንመለከታለን። ይህም በአንድ የእምነት ክፍል ላይ ወይም በአንድ እምነት ዘርፍ ላይ ያተኩረ ሳይሆን፣ ዳሩ ግን በመላው ዓለም የእግዚአብሔርን ልጅና የእግዚአብሔርን እውነት የማግለል ዘይቤ የሚያመለክት ነው። ይህም ሆኖ፣ «አውሬው» ዓለም-አቀፋዊ የሥልጣን ወንበር ላይ ሲቀመጥ፣ «ጋለሞታዬቱን» ዳግም ስለማይፈልጋት ወዲያውኑ ያጠፋትና የራሱን ሰይጣናዊ ሃይማኖት ይመሠርታል።

ከምድር የወጣው አውሬ (ራእይ 13:11-18)

በራእይ 16:13፤ 19:20፤ እና 20:10 ላይ ከምድር የወጣው አውሬ «ሐሰተኛው ነቢይ» በመባል ተጠርቷል። ዘንድው ወይም ሰይጣን አብን መስሎ የሚቀርብ ሲሆን («በልዑልም እመሰላለሁ»)፣ «አውሬው» ሐሰተኛው ክርስቶስን፣ ሐሰተኛው ነቢይ ደግሞ መንፈስ ቅዱስን መስሎ ለመቅረብ ይጥራል። ይህም ሰይጣናዊውን ሥላሴ የተሟላ ያደርገዋል።

ከመንፈስ ቅዱስ አገልግሎቶች አንዱ ክርስቶስን ማስከበርና ሰዎች እርሱን እንዲያምኑና እንዲያመልኩ መምራት ነው (ዮሐ. 16:7-15)።

ሐሰተኛው ነቢይ ወደ ሐሳዊ-መሢሐና ወደ ምስሉ በማመልከት፥ ሰዎች በ«አውሬው» አማካኝነት ሰይጣንን እንዲያመልኩ ያደርጋል።

የቀንዶች ምስል (ራእይ 13:11) ሐሰተኛው ነቢይ ሥልጣን እንዳለው ያመለክታል፤ ይሁንና የዘውድ አለመኖር ሥልጣኑ ፖለቲካዊ እንዳልሆነ ያመለክታል። ጌታችን ሐሰተኛ ነቢያት እንደሚነሡ በመግለጽ ያስጠነቀቀ ሲሆን (ማቴ. 24:11፥24)፥ ይኼኛው ከሁሉም የላቀ ይሆናል። የበግ ባሕርይ ይኖረውና የዘንዶን ድምፅ ያሰማል። ምንኛ አታላይ ይሆን ይሆን! ዓለምም ሆ! ብላ ትከተለዋለች፥ በሚናገረው ታምንበታለች!

ጌታችን በምድር ላይ ያገለግል በነበረበት ጊዜ፥ በአብዛኛው የአይሁድ መሪዎች በእርግጥ መሢሐቸው መሆኑን ለማረጋገጥ የሆነ ምልክት እንዲያሳያቸው ይጠይቁት ነበር - ኢየሱስ ግን ለጥያቄያቸው አዎንታዊ ምላሽ አልሰጠም። ሐሰተኛው ነቢይ ግን ዓለምን ወደ ሰይጣናዊ አምልኮ የሚመሩ አታላይ ምልክቶችን ያሳያል (2ኛ ተሰ. 2:9)። ከሁሉም የሚልቀው ምልክቱ በዳንኤል (ዳን. 9:27፤ 11:36) ኢየሱስ (ማቴ. 24:15) እና ጳውሎስ (2ኛ ተሰ. 2:4) የተጠቀሰው «የጥፋት ርኩሰት» ይሆናል።

«የጥፋት ርኩሰት» ምንድን ነው? በኢየሩሳሌም በቤተ መቅደስ ውስጥ የሚቆም «የአውሬው» ምስል ነው። ጣዖት በራሱ አስጸያፊ ነገር ሲሆን፥ ዳሩ ግን በቤተ መቅደሱ ውስጥ ማቆሙ ከስድቦች ሁሉ የላቀ ነው። ሰይጣን በሰማይ አምልኮ እንዲደረግለት ለማዘዝ ስለማይችል፥ ከሰማይ ቀጥሎ ሁለተኛውን የክብር ደረጃ ወደ ያዘችው ስፍራ ያመራል - በቅድስቲቱ ከተማ ወደሚገኝ የአይሁድ ቤተ መቅደስ (ዳን. 8:9-14)።

በሰይጣን ኃይልን የለበሰው ሐሰተኛው ነቢይ «የውሸት ድንቆቹን» የሚሠራ ሲሆን፥ በሁለቱ ምስክሮች የተፈጸሙትን አንዳንድ ምልክቶች ሳይቀር እያስመሰለ ያራባል (ራእይ 13:13፤ 11:5 ተመልከት)። እስከዚህ ጊዜ ድረስ፥ ሁለቱ ምስክሮች በኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ ውስጥ የሚያገለግሉ ሲሆን፥ ዳሩ ግን «አውሬው» ያርዳቸውና ቤተ መቅደሱን ይወስዳል። እግዚአብሔር ሁለቱን ምስክሮች ከሙታን አስነሥቶ ወደ ሰማይ በሚወስድበት ጊዜ፥ ሐሰተኛው ነቢይ ለ«አውሬው» ምስል

ሕይወት በመስጠት ተግዳሮቱን ይወጣዋል። በዚህም ምስሉ መቆም ብቻ ሳይሆን መናገርም ይችላል!

በሃይማኖታዊ የማታለል ተግባር ሰዎችን ለመቆጣጠር በመቻሉ ሳይረካ፤ ሐሰተኛው ነቢይ ጠንካራ የምጣኔ ሀብት ተቋምችንም ይመሠርታል። (ከክርስቲያኖች በቀር - 20:4) ሰዎች ሁሉ ለመሸጥ ወይም ለመግዛት ልዩውን ምልክት ይቀበላሉ፤ ይሁንና ያንን ምልክት ለመቀበል የሚቻለው ለ«አውሬው» በመገዛትና በማምለክ ብቻ ነው። በእውነቱ ይህ በርም ግዛት ውስጥ ለነበረው የቂሣር አምልኮ ጠንካራ ማጣቀሻ ሲሆን፤ ዳሩ ግን ይኸው ተመሳሳይ ደንብ በታሪክ እንደታየው ሌሎችም የፖለቲካ መሪዎች የተጠቀሙበት ነው።

ይህ ልዩ ምልክት የ«አውሬው» ስም ወይም መለያ የሆነው ምሥጢራዊው ቁጥር 666 ነው። በጥንቱ ዓለም፤ ማለትም በግሪክም ሆነ በዕብራይስጥ በቁጥሮች ምትክ የፈደል ሆሄያት የሚያገለግሉ ሲሆን፤ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎችም የዚህን ስምና ቁጥር ምሥጢር ለመግለጽ ሲጣጣሩ ኖረዋል። በዚህ ጉዳይ ላይ ጥብቅ ጥናት እስከተካሄደ፤ ተስማሚ የሚሆነው ስም የማግኘቱ ጉዳይ ከሞላ-ጉደል የማይከብድ ነው!

ሰው በስድስተኛ ቀን ስለተፈጠረ፤ ስድስት የሰው ቁጥር ነው። ፍጥረት የተፈጠረው ለሰው ሲሆን፤ በተመሳሳይ መልኩ የስድስት ቁጥር ማኅተም አርፎበታል - በቀን ሃያ አራት ሰዓታት (4X6)፤ በዓመት አሥራ ሁለት ወራት (2X6) ይገኛሉ። ሰባት የፍጹምነትና የሙላት ቁጥር ሲሆን፤ ስድስት ግን ፍጹምነት የጉደለው «የሰው ቁጥር» ነው።

ከማናቸውም የሰው ግምታዊ የአስተሳሰብ ቀመሮች ባሻገር፤ የዚህን ስምና ቁጥር ትርጉም የሚያውቅ እንደሌለ ለመናዘዝ እንገደዳለን። በዚያን ጊዜ በምድር ላይ የሚኖሩ አማኞች ግን ትርጉሙን በግልጽ እንደሚረዱት አያጠራጥርም። «ሰይጣናዊው ሥላሴ» 7 ቁጥርን ሊጠቀም አይችልም - በዚያው በ666 ይርጋ እንጂ!

የተረጋገጠው እውነት ይህን ያህል ነው - በቅርብ ዓመታት ውስጥ፤ ቁጥሮችን ለመታወቂያነት የመጠቀሙ ዓለም-አቀፋዊ እንቅስቃሴ እያደገ ሲሄድ ተመልክተናል። በዩናይትድ ስቴትስ፤ የአንድ ሰው ማኅበራዊ ዋስትና ቁጥር አይቀሬ ነው። እንዲያውም፤ ለኮምፒውተር ቁጥሮች ከሰዎች የበለጠ ጠቀሜታ አላቸው! ምናልባት ይኼ «አውሬው»

በሚገዛበት ጊዜ በምድር ላይ ስለሚሆነው ነገር የተሰጠ የቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ይሆናል።

እስከ አሁን በተከታታልነው ጥናት፥ በመከራው አጋማሽ ዘመን ላይ ደርሰናል። ዳሩ ግን ለጌታ መመለስ ገና አልተዘጋጀንም። ዮሐንስ ታላቁ ትርዒት እንዴት እንደሚፈጸም ከመግለጹ በፊት፥ ቀጥለው የሚመጡትን ታላላቅ ክስተቶች ለማመልከት ቆም ይላል - እኛም ይህንኑ እንመለከታለን።

ፀረ-ክርስቲያናዊ ዘይቤ በዓለማችን ውስጥ ጎልቶ ስለሚታይ፥ እውነተኛ አማኞች የዓለም አካል መሆን የለባቸውም (1ኛ ዮሐ. 2፡15-17)። በዚህ የመጨረሻ ዘመን ለጌታችን ታማኞች ሆነን እንድንገኝ (2ኛ ጢሞ. 3)፥ ሐሰተኛ አምልኮን ማስወገድ አለብን (1ኛ ቆሮ. 10፡14-22)።